

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

NYELVTANULÓK:
A havi díj 100 fillér, az egy évi 20 fillér.
Minden következőnél 16 fillér.

NYITÓDÍJ 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és esanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Staubert József.

Péntek, február 7.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezéreltek: A Polgári Takarékpénztár jövője.
- Nemzetiségi vita a képviselőházban.
- Salisbury nyilatkozata a délafrikai háborúról.
- A játékoság hiánya.
- A városi hivatalok újraszervezése.
- Sok a ledány.
- A braunsauz herceg háza.
- A rabbi nem enged.
- A király a kereskedők közt.
- Aradi utcai harc.
- Egy főhercegi pár életvessélyben.
- Bal a Turai-csárdában.
- Banok a rablás után.
- Tárcs: Az igric. Irta: Zboray Aladár.
- Regény-Csarnok: A Gyonafalvai tiszteletes. Irta: Hevessi Jenő.

A Polgári Takarékpénztár jövője.

Arad, február 6.

A Polgári Takarékpénztár, mint az már hetekkel elébb megirtuk: a reaktíválás küszöbén áll.

Csak hogy a küszöböt még nem lépte át; innét még egy hatalmas lépés választja el. De a küszöb magában is jó széles és göröngyös, és a lábadozó beteg még itt is elbukhatik. Ovatosság tehát felette ajánlatos.

Ajánlatos, hogy a részvényesek az optimizmus szédítő hatása alatt ne essenek a másik szélsőségbe. Ne higgyék azt, hogy a Polgári Takarékpénztár már felépült és

hogy már járni tud. Még állani sem tud a saját lábán.

A felszámoló „Polgári“-nak az őt támogató négy nagy pénzintézet jóindulatára és pártfogására nagyobb szüksége van, mint volt valaha, mert a reaktíválás nagyobb bizalmat igényel, mint a felszámolás. A nagy pénzintézetek további támogatását kell tehát első sorban biztosítani az új intézet érdekében.

Mert mi történik, ha a „Polgári“-nál még meglevő betéteket óhajtják kiszedni a betevők? Talán odaadják nekik a Központi Szállodát? Vagy abból a kétszáz ezer koronából fizetnék ki, mely az ujonnan 80 forintjával kibocsátandó 1250 részvényből befolyyna? Es a betétek kifizetése után miből vinnék az üzletet, honnan adnának váltóhitelt és egyéb kölcsönöket?

Tehát ide újabb hitel és bizalom kell, és ezt főleg a felszámolással foglalkozó pénzintézetek segélyével lehet csak beszerezni.

Az új kibocsátás eszméjét pártoljuk. A kibocsátás árfolyamát is helyesnek ismerjük el, mert ugyanannyi, mint a régi részvény belértéke. Mert noha a régi részvényesek az új részvények jegyzésénél elsőbbséggel bírnak, mégis szem előtt tartandó azon elv, hogy a régi részvénytőke, mint objektum, ne szenvedjen az új részvénytőke által.

Semmi esetre sem volna célszerű az új részvényeket a régi részvények belér-

tékén alul kibocsátani. Inkább várni kellene a reaktíválással mindaddig, míg a százhatvan korona al pariját lehetne elérni. De épp oly helytelen volna a százhatvan koronára leirt részvényeket felpénzzel kibocsátani, mert ennek csak fiaszkó lenne a vége. Mindkét szélsőség hibás: az igazság a középen van.

Itt tehát nagy szükség van a részvényesek belátására és egyetértésére. A helyzet olyan, hogy könnyen lehet ártani, a mi könnyen provokálhatja a kedvet is, hogy ártsanak.

Ugy halljuk, hogy a Polgári Takarékpénztár leltára, illetőleg értékei pesszimistikusan lettek felvéve. Ezt az ügy érdekében csak helyeselhetjük. Számokban e pesszimizmus közelíti meg legjobban az igazságot, különösen a depressziók idejében. Az optimizmus vitte valsegbe az intézetet, most csak a pesszimizmus vezetheti ki belőle.

Mert nem csekély feladat előtt áll a jövőendő igazgatóság. Egy millió korona alaptőke ugyan szép kezdet, hanem biz az nem sok akkor, mikor nagy jelzálogüzlete van az intézetnek. Számolni kell ugyan csak azon körülménnyel is, hogy betétei bizony jó ideig nem lesznek az új intézetnek.

De talán ez jobb is így. A régi gyors tempó után jó lesz most már lassan és biztosan haladni. A „Polgári“ akkor lett kicsi, mikor egyszerre nagy akart lenni.

TÁRCA.

Az igric.

Irta: Zboray Aladár.

Drugeth Kato, akit az édesapja, öreg Drugeth Adam rövidben a kis „csik“ nak nevez, egy gyönyörű szép és mesésen forró augusztusi délután, mint annyiszor másszor, leszökött a murányi várból, hogy a vad Zrzavó bömbölését hallhassa.

Volt is benne igazsága. Mert ott lenn a völgyben, a hol a fák lombjain nem tud áthatolni a napsugár, csodás világ vagyion. A Zrzavó, ez a fékevesztett hegyi patak tajtékosan szökik szikláról sziklára, ezerszer összezuzza magát, s mégis kacagva fut a fák között tovább.

A kis Drugeth Kató pedig maga közt, meg a patak között bizonyos rokon vonásokat fedezett fel s talán éppen ezért szerette annyira az ő zugó, kacagó pajtasát. Ugyanis ő sem élvezhette egészen ingyen azt a nagy gyönyörűséget, amit neki a völgy, s a Zrzavó okozott. Neki is erős sziklákon kellett átbukdácsolnia, hogy kedvét tölthesse, ezeket a sziklákat azonban Drugethné nagyszonyom haragjának nevezte.

Rendesen nagyon kikapott Kató ezekért a kirándulásaiért, és talán ez egy okkal volt több arra, hogy csak azért is kiránduljon.

A cselédbázból elcsent ilyen alkalmakkor egy fehér ingvállat, tarka viganót, azokat ma-

gára kapkodta s nem törődött sokat a murányi hegy szikláival. Mint egy kis madár, ugrálva, csicseregve futott a völgybe.

Valami bokorban meghuzódott, ott egy pillanat alatt lerugta lábáról az apró cipellőket, kihámozta magát a harisnyából vad iszalagga felkötött a viganót, hogy a vízbe ne lógjon s a következő percben már ott evickélt a Zrzavóban, hönaljjig fölött ingvállal.

A habos víz végig csokolta fehér lábacska-ját, a kövek csiklandták gyöngye talpát, s ő kacagva ment víz ellen, fölfelé s ha szép, lapos kövekhez ért, amelyek alatt megpihent a kristály víz, hirtelen — lehajolt s a kő alá nyult.

Szenvedélyes halász volt a kis leány. Ugy ismerte a halak szokását, mintha könyvből tanulta volna, pedig — mi tagadás, nem igen volt kenyerre a betüvetés.

Hanem pisztrángot fogni, azt tudott. Az a nagyfejű, piros-pettyes ragadozó odabuvik a lapos kövek alá, a zugóhoz, s ott les a prédára. A kő alatt fekszik a tiszta vízben s amit magával hoz ehetőt a zugó patak, azt gyorsan elnyeli.

Kató meg vadászik a pisztrángra. Magasra felkötött szoknyácskájában, körül-köre szökik a patakban s szakértő szemmel vizsgálja a köveket. Ahol egy kis vízcsés van a patakban, ott megáll, jól megnézi a meder köveit, azután óvatosan nyul a kő alá.

És hirtelen fölvilan a szeme. Valami csuszós, hideg jószág mozog a kő alatt. Amikor

megérzi a kis leány puha, meleg kacsóját, hirtelen szeretne kisiklani a kezeli közül, de Katóka már megragadta a zsákmányt.

Kacag, hogy végig cseng a nagy, százados fák között az az ezüstös csilingelés s a következő pillanatban diadalmasan kapja ki a kő alól a ficáncoló halat s dohja ki a szárazra s egy szökéssel ő is künn terem a trefeljesek között.

O mert a pisztráng ravasz állat, ölesekét tud ugrani, s ha egyszer visszajutott a vízbe, bizony nem éri utól semmiféle emberi láb, nem látja meg többé még Kató mindent észrebevé szeme sem.

Most is a patakban jár. Formáz, apró lábacskaí úgy festenek a vízben, mintha valami csodaszép viasz-csecsebecsék volnának üveg alatt. Hanem a halászás ma sehogy sem megy. Egy gyönyörű pisztrángot éppen ebben a pillanatban szalasztott el. Ugy kisiklott a kezéből, mintha soha se lett volna ott s egyenesen oda szökött egy nagy égerfának a vízbe nyuló gyökerei alá.

Kató se rest, megy utána. Végig tapogatja a gyökereket, hanem a betyár pisztráng csak nem akar a kezébe kerülni. Mélyebben nyul hát a gyökerek alá, úgy, hogy az ingváll már csaknem a vízbe ér, és egyszerre rémülten sikolt fel s kapja ki a kezét a gyökerek közül.

A mutatoujján még akkor is ott lóbálódik egy hatalmas rák, s ugyancsak csipí a kis körmet.

A rákott igazán nem szerette Kató. Csuf,

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

Próbálja most meg az ellenkező módszerrel. Inkább kisebb üzletek, de szolidak, inkább szűkebb határok között mozogni, de konszolidált alapokon. Miként az embernél nem a hústömegben rejlik az erő és csakis a gyors és biztos mozgékonyág fejezi ki az egészséget: úgy pénzügyintézetnél is nem a nagy üzletek, hanem a könnyen lebonyolítható, az erőkhöz mért vállalkozások gátolják meg az egészségtelen irányt és fejlődést.

Reméljük, hogy a jövő intézet a régi intézetből és annak tapasztalaiból is okulni fog. Legalább azt az egy tanúságot vonja majd le, hogy pénzügyintézet vezetéséhez nem annyira „ugynevezett“ zseniális emberre van szükség, mint inkább becsületes szolid emberre ki tudja, hogy a pénzvágy egy erkölcsi betegség, mely a legkülönbözőbb válságokhoz vezethet. Mert bizony nem áll a pénzre sem, hogy „non olet.“ Van olyan pénz, mely nem egyéb rongynál és szemétnél és melyet az első fergő, vagy vihar ragad magával. De van olyan pénz is, mely merő szinarany, mert a becsületes, nehéz és izzadtság közepette végzett munkának a halmaza és összessége. Ez a pénz öntudatot, függetlenséget és szabadságot biztosítson. Sok szegény ember pénze van ennél a reaktíváló pénzügyintézetnél, oly fáradtságosan és becsületesen szerzett és megtakarított pénz, mely megérdemli, hogy arany legyen, nem pedig rongy; nemes érc, nem pedig ékesen és színesen bemázolt papír.

És most reassumáljuk, mit mondtunk vagyis inkább mondani akartunk: A *Polgári Takarékpénztár* reaktíválása lehetséges, szükséges és kívánatos is, de ez attól függ, hogy a négy pénzügyintézet, mely oly önzetlenül pártolta a „Polgárit“, továbbra is ép oly önzetlenül támogassa, hogy a részvényesek óvatosak legyenek és egyetértse- nek, és hogy a jövő vezetője az intézetnek komoly, szakértő és kitartó legyen, ki távol tartja a vállalatot a *spekulációt, a politikát és a nagyzást*. Kívánjuk, hogy a reaktíváló intézet megtalálja jövő

megfelelő emberét. Pozitív ember kell oda, ki kerüli a délibábót, mely mocsarakba vezet.

Nemzetiségi vita

a képviselőházban.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 6.

A mai költségvetési vita alatt elsőnek *Rabár* Endre, mint volt bíró, szólalt fel s az igazságszolgáltatásról beszélt előbb s aztán, mint felvidéki képviselő, a magyar liturgia behozatalát sürgette, azt felette kívánatosnak jelezte.

Általános figyelemmel hallgatták *Rátkay* László ellenzéki beszédét.

Hódossy világos, logikus érveléssel mutatta ki *Veszélovsky* tót képviselő kívánságának pánszláv jellegét és domborította ki mindama veszedelmeket, mik a követelésekből származhatnak.

Részletes tudósításunk itt következik:

A költségvetés.

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, gróf Széchenyi Gyula és Cseh Ervin miniszterek.

Az elnöki irományok betérjesztése után

Rabár Endre szól a költségvetéshez. Mint volt bíró először is az igazságügyi tárcával foglalkozik erre legkevésbé áldoz a költségvetés. Pedig itt is szükség van orvoslásra. A bírák fizetése csekély, a büntetőjog elmélete praxisban nem vált be. Kívánja a bírói fizetések emelését, a végrehajtási törvény minél előbbi revízióját. (Helyeslés.) Attér a nemzetiségi kérdésre s e tekintetben a kormányelnök politikáját helyesnek, célszerűnek, hasznosnak tekinti. A ruthének nem ismeri el nemzetiségnek, mert azok magyarok, kik hazaszeretetüknek fényes tanujelét adták Rákóczy harcai, szabadharcunk, milleniumi ünnepünk alkalmával. E népcsoportnak csak szegénysége nagyobb, mint hazaszeretete. Sokan e szegénységet a galíciai zsidók bevándorlásának tulajdonítják, pedig ez csak másodrendű ok, a főok a régi rossz birtokrendezés. Ezen kellene segíteni úgy, hogy megfelelő ráfizetéssel az állam a községek sivar, terméketlen földjeit cserélje ki a kincstár gazdagabb földjeivel. Ez megakadályozza majd a nagymérvű kivándorlást. Szól ezután a görög

katholikus felkészés szegénységéről. Nemzeti szempontból is segíteni kellene rajtuk. (Zaj a néppárton: Hát a kongruát miért rendezik már? A kongrua rendezésének javítását hasznosnak tartja, me t így szemmel lehet tartani az államellenes politikáló papok működését. Attér a magyar liturgia kérdésére, bőven fejtegeti e kérdés keletkezésének okait. A magyar liturgia kérdés megoldását óhajtja. A költségvetést elfogadja. (Elnök helyeslés jobbról. Számosan üdvözölték.)

Rátkay László: A magyar liturgiát nem vallási, hanem nemzeti ügynek tekinti. A költségvetés miatt a miniszteriumot vád alá kellene helyezni, amiért a költségvetés irreális. Óhajtja a fogyasztási adók leszállítását. Azután a pénzügyi politikával foglalkozik. A bélyeg és illetékmentességet és adómentességet olyan intézeteknek adományozzák, melyek magyar vállalatokat sokkal kisebb mértékben segélyeznek, mint idegeneket. A kormány nem ügyel arra, hogy kinek adja-e kedvezményeket. Az osztálysorsjáték, bár nagy osztalékot fizet, bélyegilleték kedvezményt élvez. Épenugy a Magyar Ipar és Kereskedelmi bank, s a nagyszabeni Földhitelintézet is. Ez utóbbi körülhálózza egész Magyarországot, a magyar érdekek rovására, mégis állami segélyben részesül. A kormány nem tudja, hogy nemzeti kérdésben mi lesz holnap. Az osztrák alkotmányosság ingadozó, csak a magyar alkotmányosság tartja fenn azt.

És mégis mi a köszönet? Ausztriában felbivásokat bocsátanak ki, hogy hagyjanak fel az ellenségeskedéssel és egyesüljenek a magyarok ellen gyűlöletben. (Tetszés a baloldalon.) Széll Kálmán miniszterelnök pedig, mintha pásztor volna, ledől az illatos gyepre, s fujja pásztortilinkóját s fujja, fujja rajta: Jog, törvény és igazság! (Tetszés a szélbalon.)

Pedig az nem alkotmányos, amit a kormány tesz. Az önálló vámtaruletet a nemzet 99%-a követeli és mégse lesz meg, mert ezen a téren is becsapnak minket. A többség mért nem mondja meg a kegyelmes uraknak, hogy menjenek el ő Felségéhez, mondják meg neki nyíltan, hogy vigyázni kell, mert a végzet egyre közeledik, és felírja lángbetűkkel e három szót: Mene, Tekel, Ufarszing, ami most annyit jelent: Önálló, független Magyarország! A költségvetést nem fogadja el. (Éljenezés a szélbalon.)

Nemzetiségi kérdések.

Hódossy Imre: A nemzetiségi kérdéstről akar szólni, illetve a nemzetiségi képviselők felszólalására kíván reflektálni. A mi felvidékünket majdnem félkör alakjában tót nép lakja.

bolond állat az, azokkal a vasszürke olloival s iromba bajuszával. Rázza is a kezét kétségbeesetten a kis leány, amikor egyszerre megnyílnak a bokrok, s a parton ott áll egy fiatal, tüzes szemű férfi.

Kató ijedtében még egyet sikolt, nagyot csap a kezével s a rák repül egyenesen neki a fiatalembernek.

Katónak abban a pillanatban jut eszébe hiányos ruhája s szépen beleguggol a patakba s úgy néz farkasszemet az idegennel, aki, mint ha odagyökerezett volna, csak bámul, bámul s meg nem mozdulna egy világra.

Az öreg égerfa meg, mintha egyéb dolga se volna, csöndesen rázza a galyait s s levelek halkán kacagnak, mintha csak mondanák:

— No kis Kató, téged bizony rajtacsíptek. Végre is a leány tért előbb magához. Szigoruan rászólt a fiatalemberre:

— Ne bámuljon olyan szörnyen. — Menjen el!

— Dehogyan megyek. Inkább kővé válok, de olyan bolond nem vagyok, hogy megfosszam a szememet tőled.

— Pedig innen menjen el, mert nem állhatok fel addig, amíg kegyelmed rám néz.

— Majd fölemellek.

— Egem bizony nem emel.

— Hát ki lánya vagy gyöngyöm?

— Az apámé — lelke! — tette hozzá kissé bosszusan Kató.

— Ne mond? — évődött a férfi. — Aztán hogy hívnak?

— Kató, de már most elégedjék be ezzel kegyelmed, s menjen utjára, mert haza kell mennem.

— Elkísérlek.

— Hogyis ne.

Abban a percben az elhajított rák visszahátrált a patakig, s belecuppant. Katóka sikoltozva ugrott fel s a következő percben ki is ugrott a patak medréből, elszakította az iszalgot s megállt a patak tulsó partján egy bokor mögött.

— No, menjen már el kegyelmed.

— Nem én addig, amíg meg nem mondd, hogy látlak meg újra. Nem tudok elszakadni tőled végképen, a szivemben marad a képed amíg élek. Kis Katóka, mond meg, hol láthatlak meg újra.

Katókának meg is esett egy kicsit a szive a beszélőn, de még jobban restelte, hogy olyan furcsa helyzetben látta meg az ismeretlen, nemigen válaszolt hát.

— Mond meg legalább — esengett a fiatal ember — ki cselédje vagy.

— A murányi uraságé. Hát kegyelmed mi csoda? Olyan fura a habitusa. Uriféle a gunyája, aztán kard meg nincs az oldalán, csak valami cinegető az átalvetője.

— Koboz, hugám. Igric vagyok Lantpengető.

— Holdvilágcsalogató — gunyolódott a lány.

— Az, az, — kacagott az igric, — akit úgy hívnak, hogy lantos.

— Hát dalt tud-e kegyelmed?

— Akár százat mondok egy végbe, ha a szemedet látom.

— Bizony világgáment diák kegyelmed, nagyon is cifrázza a szót.

— Hogy ne cifráznám, ha téged látlak.

— Bár már ne látna.

— Föl mégy a várba?

— Föl.

— Segítek hegyet mászni.

— Sose legyen olyan szives. Hanem nagyon kérem, menjen már

Az igric huzódzott, de azért csak kimondta, ami a szívet nyomta.

— Hát egy csókot adná-e?

— Majd a várban kérje kegyelmed!

— Szavadnál foglak! — kiáltotta, s még egyszer bucsut intve a lánynak, eltűnt a bokrok között. — Kató pedig futott a cipellőit felvenni.

Másnap különös izgalom tanyázott Murány várában. A cselédség izgatottan püsmögött, a vitézek is hangosabbak voltak, mint máskor, az öreg Drureth Ádám két apródjának pedig nem lehetett szavát venni.

— Katóka is nyughatatlanabb volt, mint máskor.

— Istebédkor kellett az igricnek a várur előtt megjelenni.

Simon mester, az igric, azonban nagyon rosszkedvű volt. Keserű nótákat pengetett a kabzán s nem akart sehogy sem megjönni a kedve. Végigkutatott mindent, a kasznárházat, a cselédlakot, de hiába.

Katókát talált akárbányát, de az ő Kató kája csak nem került a szeméi elé.

— Megcsufolt a leány, — gondolta magában, s még akkor is ez járt a fejében, amikor már a nagy cimeres ebédő felé tartott.

A kobzon fel voltak ajzva a hurok. Szép ezüst hurok, amelyek úgy zengenek, hogy a sziveknek is együtt kell velük szólni.

Együtt ült az egész család, Széchy Lászlóék vendégei voltak Pirooska révén, aki Széchy László felesége volt. A komor, szürke falak

Különböző szlovén keverék ez, de a neve tót, a melynek intelligenciája nincs.

Az intelligencia magyar. Magyar volt a multban és magyar a jelenben. A felvidéki tót nép nem is Szvatopluk ivadéka mind, hanem bevándorlott cseh, horvát, rutén, lengyel és más szláv nép. A Rákóczy hadjáratok és az utána következő pestis következtében ugyanis a felvidéki magyar nép majdnem teljesen kipusztult és a földesurak helyébe idegen népet hoztattak le. Fejtegeti azután, miként iparkodtak a népet osztrák politikai ügynökök a magyar nemzeti érzelmektől távoltartani, de ez különösen a legutóbbi időkben nem sikerült.

Most rátér Veszelszky minapi beszédére. A törvény mondja világosan, hogy ez az állam egységes és oszthatatlan magyar állam, a melyben minden nemzetiség egyenlő jogokat élvez, csak a nyelv tekintetében nem. Mert az állam hivatalos nyelve: a magyar. (Általános tetszés). Mégis Veszelszky meg akarja változtatni a törvényt és annak értelmét. A tót iskola volt a felvidéken, a mely iskolákat a Matica "irodalmi" egylet kapcsolta össze. Ez iskolák a pánszláv üzemek fészkei és melegágyai voltak, a hol megtámadták a magyar állam integritását s azt tanították, hogy a magyar a tót nyakára ül. (Igaz!)

Ez intézeteket végre is bezárták. (Általános helyeslés) Most Veszelszky azt akarja, hogy mi a magyar állam pénzén tartassunk fenn ily intézeteket és neveljünk tót intelligenciát, a mi ma nincs. (Nagy mozgás, zúgás.) Ilyet kívánni nem a nemzeti törvény alapján nem lehet, sőt az egységes magyar állam ténye mellett előadni sem volna szabad. (Zajos tetszés). Veszelszky az igazságszolgáltatást fenntartó akarja változtatni, holott a törvény azt kifejezetten magyarnak mondja. De a törvényhatósági nyelv is magyar a törvény szerint is. Világos tehát, hogy Veszelszky követelése a törvényben alappal nem bírnak, hanem kizárólag pánszláv jellegűek. (Zajos tetszés.)

Veszelszky azon követelésére válaszolva, hogy a virilizmus eltöröltessék. Kifejti, hogy ha ez megtörténik, a magyar intelligencia kiszorítottatik és így a tótok mindent a maguk szája izé szerint fognak elintézni. Elítéli Veszelszky azon állításait, melyekben arra céloz, hogy a tótok hazánkban nem részesülnek annyi jogban és szabadságban, mint bárki más. Pedig ez nem áll. A kormány feladata a pánszlávizmust az iskolai-oktatás által elfojtani, mert már itt az utolsó óra, minél előbb cselekedni kell. Reméli, hogy a kormány cselekedni fog, bizik a kormányban és ezért elfogadja a költségvetést. (Elénk általános tetszés, szónokot számosan

között úgy nézett ki az a két viruló nő, mintha hirtelen napsugár törne át az éjszakán.

Az igrig megállott az ajtóban s ujjai még egyszer végigfutottak az ezüsthurokon, amikor hirtelen megismerte az ő Katókját.

A koboz tehetetlenül siklott ki kezéből, s az egyik ezüsthur éles pendüléssel pattant le róla.

Az igrig nem hallotta, csak a lányra nézett s úgy érezte, hogy szeméit elfutja a köny. Visszaparancsolta a gyáva könyűt s dacosan szegte vissza a fejét s farkasszemet nézett a leányra, aki előbb elpirult, majd belesápadt ebbe a nézésbe.

És az igrig lelkén hirtelen végigszólt egy pajzán, gunyolódó nóta, a kis leányról, aki pisztrángot fogni indult és igriget fogott. Szinte mámorossá tette az a gondolat, hogy megszégyeníti a várkissasszonyt, aki csufot üzött belőle s lángoló szemekkel nyult a koboz után, s úgy odaszorította a szívéhez, hogy szinte összeroppant a gyöngye hangszere.

Aztán belekapott a hurok közé, s a hurok mintha sirtak volna, mintha panaszkodtak volna, s mintha azt kiabálták volna felé:

— Leányt akarsz bántani . . .

— Nos igrig, mi lesz? — kérdezte türelmetlenül Széchy László.

Az igrig még egyet szorított a hangszere s az összeroppant.

— Nem akarok énekelni — mondotta vadul, s kirohant az ajtón.

üdvözlök, egy hang baloldalon: Igen jól beszélt, csak az utolsó szót ne mondta volna.

Sebess Dénes dr.: A nemzetiségi kérdéshez szól hozzá. Elismeri, hogy Papp József beszéde hazafias, de ettől épen úgy fél, mint a kormány jelenlegi politikájától. Papp József beszéde lényegesen hozzájárul ahhoz, hogy orvoslás nélkül haladjon el a baj mellett, mely bennünket nagyon is veszélyeztet. Mint erdélyi képviselő, az erdélyi nemzetiségi mozgalmakról szól. A románokat Ausztriában mindig úgy tekintették mint eszközöket, céljaik elérésére. Bizonyítja ezt a Hóra-lázadás és a szabadságharcban való gyászos szerepléseik. A nemzetiségi törvény nem felel meg a követelményeknek, eltörölné, vagy revideálandó és pedig azért, mert meghozatalakor a nemzet azt szigorú garanciához kötötte, hogy a nemzeti állam teljes hívei legyünk. Ezt be nem tartották, s ezzel elvesztették a jogokat, melyeket a nemzetiségi törvény nekik biztosított. A románok a passzivitásból aktivitásba léptek át a székely magyarok ellenében.

Majd a székely vasutak kiépítését sürgeti. A mostani erdélyi vasúti politikát botor-nak tartja, mert az a székelység elszegényedésére vezet.

A vitát holnap folytatják.

Nessy Pál végül arra kéri interpellációjában a vallás- és közoktatásügyi minisztert, hogy a nép és elemi iskolákban törölje el a német nyelv tanítását.

Az interpellációt kiadták a miniszternek.

Salisbury nyilatkozata a dél-afrikai háborúról.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

London, február 6.

A Junior Constitutional-Club tegnap este lakomát rendezett, a melyen Salisbury miniszterelnök beszédet mondott. A miniszterelnök azzal kezdte beszédét, hogy hallgatói nem fognak tőle sok felvilágosítást hallani arról az ügyről, a melynek tárgyalásával az utóbbi napokban tele voltak a lapok hasábjai. Egyáltalában nem tudja elképzelni, hogy mit akart tulajdonképpen elérni a németalföldi kormány legutóbb tett lépésével. Világos, hogy Angliának a kontinensen tartózkodó ellenségeitől semmiféle felhatalmazást nem kapott. A németalföldi ajánlat közzététele után mindezek az ellenségek vetélkedtek egymással annak a kijelentésében, hogy ezek az ajánlatok teljesen képtelenek.

A miniszterelnök szívesen elismeri a németalföldi kormány barátságos gondolkodását, de a brit kormány egyáltalán nincs tisztában vele, hogy mely okból és milyen szándékkal tették ezt a különös lépést. Nem tehet fel egyebet, mint azt, hogy az angol burbarátok birták rá erre a lépésre. Anglia most egyáltalán olyan stádiumba jutott, hogy sok ilyen ajánlatot tesznek neki. Az egyetlen ok, a miért olyan dolgokról beszél, a melyek magukban véve nem nagy fontosságúak, az, hogy ezeket az ajánlatokat olyan időben tették, a mikor többet kell hallgatni az ész szavára, mint a szív sugallatára. Sok szeretetreméltó, kitűnő ember talán azt kívánja, hogy Anglia áldozzon fel mindent azért, hogy *kontár békét* hozzon létre, a mely nem volna tartós. Pedig meg kellene gondolniok, hogy érzelmek most nem jöhetnek tekintetbe. Anglia belekezdett egy munkába, a melyet végre kell hajtania. Anglia biztonszágot keres és nemcsak szívesen, de örömmel fogadná el a békének minden olyan helyreállítását, a melynél a király jogai elismertetnének s a mely a birodalom biztonságáért kezkeskednék. Ez a biztonság az egyetlen kárpótlás, a melyre Anglia minden veszteségért és áldozatért törekszik.

A miniszterelnök megjegyezte azután, hogy vannak még más kérdések is, a melyeket fontolóra kell venni, ha majd vége lesz a háboru-

nak. Anglia irországi pozíciójának magatartása a legvitálisabb kérdés, a mely most a birodalomra vár. Ha az erre irányuló törekvések valaha meghiúsulnak, a birodalom a legnagyobb veszedelembé jutna, a melyet valaha látott és ez sokkal fontosabb kérdés, mint a dél-afrikai háború.

Hága, február 6.

A bur köztársaság ideérkezett küldöttsége a kedden kiadott sárgakönyv tartalmáról így nyilatkozott: Érdeklődéssel olvastuk a németalföldi kormány jegyzékét és Anglia válaszáat. Elismerjük a németalföldi kormánynak azt a jó szándékát, hogy véget akar vetni az áldatlan háborúnak, és teljesen méltányoljuk azt, ugyszintén nagyrebecsüljük minden fáradozását, a mely olyan béke szerzésére irányul, a melyre, úgy hisszük, jogunk van. Természetesen kívánatos, hogy az európai megbízottak személyesen érintkezessenek az afrikai kormányokkal.

Azt az állítást, hogy a megbízottaknak nincsenek utasításai kormányuktól, hogy 1900. március hava óta nincs többé befolyásuk a köztársaságok dél-afrikai képviselőire és hogy a tanácskozásokon nem is hallgatják meg többé szavukat, csak abból a tényből következtetik, hogy megbízó leveleik abból az időből datálódnak. Ez helytelen következtetés. Nem is szólva azokról a közleményekről, a melyeket mások is küldöttek, elég arra emlékeztetnünk, hogy a mikor 1901. július havában a dél-afrikai köztársaságok kormányaival béketárgyalásokról volt szó, ezek a kormányok világosan megmutatták, hogy e tekintetben semmit sem akarnak tenni a nélkül, hogy Krüger elnöktől és a bizottságtól tanácsot kérnének. Az angol kormány ismeri az összefüggést, a kábelközlekedést ő közvetítette. Azóta semmi történt, a mi a megbízottak felhatalmazását vagy befolyását valamiképp alterálta volna vagy csak legkisebb okot is adhatott volna az angol kormány állítására.

A németalföldi kormány ajánlatának visszautasítása nem lepott meg bennünket. Csak megerősít bennünket abban a nézetünkben, a melyben Afrikában levő polgártársaink is osztognak, hogy tudniillik attól a pillanattól fogva, hogy Anglia a háborút provokálta és a köztársaságokat harcra kényszerítette, semmi sem változott az angol politikában, a mely *mindent elkövet, hogy a bur népet kiirtsa* és meghiúsítson minden fáradozást, a mely reánk nézve *tisztességes békére* vezethetne. A mi az angol kormánynak azt az ellenvetést illeti, hogy a megbízottak ide és odautazása három hónapig tartana, majd megmutatja a jövő, hogy ez a határidő a béke érdekében olyan nagyon hosszú-e. Az angol kormány válaszában alakja nem engedi, hogy a bur megbízottak Angliától *salvus conductust* vagy egyebet kérjenek.

London, február 6.

Kitchener jelenti Pretóriából: Kekevich ezredes azt jelenti, hogy egy angol csapat *Leader* őrnagy parancsnoksága alatt *Delarey* kommandójából hét embert megölt és tizenháromat elfogott, köztük *Sarel* parancsnokot, *Jean Duplessy* lovaszászlóst. Az angolok vesztesége kicsiny, halottjuk nem volt.

TÁVIRATOK.

Az orleansi herceg Bécsben.

Bécs, február 6. Lajos Fülöp orleansi herceg nejével, Mária Dorottya főhercegnővel tegnap Alcsuthról ideérkezett.

Osztrák vaskartell.

Bécs, február 6. A lapok jelentése szerint hét nagy osztrák vasmű megalakította az osztrák vasművek kartelljét, a melynek célja az, hogy biztosítsa minden egyes vállalatnak a fogyasztó területét és meghatározza, hogy milyen cikket szabad a kartell egyes tagjainak gyártaniok.

Japán és Kína közeledik.

London, február 6. A „Times“-nak jelentik Sanghaiból: *Lihungcsang* halála óta feltűnően barátságos viszony fejlődött Kína és Japán között. A közeledés különösen Pecsili és a Jangcevidék alkirályainak magatartásában nyilvánul, akik reformkérdésekben nagyon hallgatnak Japánra.

A jótékonyág hiénái.

(Beceapott koronaügyész.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 6

Száznál többre megy azoknak a jótékonyági intézményeknek száma, melyeknek nincs más célja Budapesten, minthogy az általános nyomoruságon segítsenek. Szép, nemes feladat ez és az intézmények valóban lelkes emberbaráti szeretettel végzik illetően munkájukat.

Nem csoda, ha a jótékonyág leple alatt számos olyan visszaélés történik, melyekkel szemben a rendőrség is teljesen tehetetlenül áll. A budapesti főkapitányság ugyan állandóan fekete könyvet vezet az ilyen alakokról, de azért a jótékonyágnak mindenkor meg lesznek a maga hiénái, kik agyafurt módon élnek vissza az emberi szív gyönggével. Javarást a művészet szent nevében üzik gaztetteiket, mert jól tudják azt, hogy az emberek leginkább a művészek iránt nagylelkűek és bőkezűek. Ez a számítás az emberi hiúságon alapszik. Ki tudhatja, hogy nem egy második Munkácsi vezér-e el abban a hosszuhaju fiatal emberben, ki festőművész növendéknek vallja magát és akit tizenöt-husz koronával az éhhaláltól lehet esetleg megmenteni.

Sokan vannak a jótékonyág hiénái. Az emberi elme nem képes ravasz fogásaik felismerésére, csak akkor, mikor a véletlen maga is közbe játszik abban, hogy ez a feladat sikerüljön és az apró gaztettek tömege napfényre jusson.

A budapesti rendőrfőkapitányság egyik detektívje a napokban egy *Buchwald* Henrik nevű intelligens fiatal embert állított elő, kit azzal vádolt, hogy a jótékonyág címén számos apróbb csalást követett el. A megejtett vizsgálat a következő tényállást derítette ki:

Buchwald Henrik a múlt hét egyik napján délelőtt 10 órakor fölkereste *Geguss* Gyula dr. budapesti koronaügyészt azzal, hogy festőművész növendék, aki betegsége folytán nagy nyomorba jutott. A jószívűségéről híres főügyész ez alkalommal sem tagadta meg önmagát, sőt nemcsak saját zsebéből ajándékozta meg a tehetséges nyomorgót, hanem egy ajánlólevelet is adott neki egyik befolyásos jóbarátjához, *Feleky* Béla dr.-hoz. *Feleky* dr. ismét *Gundel* és *Glück* szállodatulajdonoshoz ajánlotta *Buchwald* dr.-t, kik miután 50—50 koronával ajándékozták meg, új ajánlóleveleket adtak részére. Körülbelül husz embert csapott be ily módon a fiatal jótékonyági hiéna és hogy ez az üzlet milyen jól jövedelmezett, azt az bizonyítja, hogy elfogatásakor mintegy 1150 korona készpénze és huszonhét darab ajánlólevele volt a legkülönbözőbb rangú urakhoz.

A rendőrségi nyomozás révén kiderült azután *Buchwald* dr. az is, hogy sohasem volt festőművész növendék és a nála talált és lefoglalt rajzok, vázlatok s képeket úgy kérte kölcsön egyik ismerősétől, ki ugyan maga nem vállalkozott a céda játékra, de 20 százalék osztalékot kapott az üzletből. Az illető egyébként keserűen panaszkolt, hogy *Buchwald* még őt magát is becsapta az osztózásnál, amennyiben mindenkor hamis tétteleket vezetett be a közös üzleti könyvekbe.

Az igazságszolgáltatás szinte tehetetlenül áll az ilyen fajta üzelmekkel szemben, melyekre a büntető törvénykönyv alkotói nem is gondolhattak. *Buchwald* dr. is csak azon a címen büntethették meg 20 koronára, mert lakásán nem volt bejelentve. Ez pedig föltöbb csekély büntetés és reá nézve, ki számtalan esetben harácsolta el azokat a félléreket, melyekre az igazi nyomoruságra oly nagy szüksége lett volna.

Sok a leány.

(A legújabb miniszteri rendelethez.)

Arad, február 6

A közoktatási miniszter tehát megnehezítette a tanítónői vizsgálat lehetőségét. Tette ezt arra való tekintettel, hogy nagyon sok az olyan diplomás tanítónő, akinek nem jut hivatal. Attól tart, hogy ebből szociális baj támad. Ettől a bajtól meg akarja óvni a szegény lányokat. A minisztert minden intézkedésében a humanitás vezeti, most is a sajnálkozás bírta rá a tanítónői vizsgálat megnehezítésére. Hanem a humanitás vagy rövidlátó, vagy messze látó. Vagy nem látja a mártól a holnapot, vagy nem látja a holnaputántól a márt. A minisztert erre a mostani intézkedésére a rövidlátó humanizmus bírta. Amely csakis a márt látja, azt is csak az ötlet magasságából. Már pedig *Wlassics* Gyulától megszoktuk, hogy a gondolatait végig szokta gondolni s nem rohan a hirtelen észbe jutott ötlet után. Az impresszionizmus nem egészen helyes kormányzati elementum, és még a kormányzati ötlet is rászolgált arra, hogy aludjanak egyet fölötte.

Ha a közoktatásiügyi miniszter azt az ötletét, amely szigorító, majdnem tiltó intézkedésére ösztökölte, végiggondolta volna, azt látta volna, hogy az állás nélkül maradt tanítónők sokasága, bármekkora szociális baj is, bajnak nincs akkora baj, mint a férj nélkül és foglalkozás nélkül maradt lányok sokasága. A miniszter komolyabban gondolkozó szociológus, semhogy megelégednék annak a közhelynek recitálásával, hogy a lány ne akarjon egyebet, csak férjhez menni. A miniszter tudja, hogy a női hivatás teljesítésének mekkora akadályai a szociális viszonyok. Még a szociálisok is elismerik, hogy az volna az ideális állapot, ha a nő gyermeket nevelő, háztartást vivő feleség volna, de a nem szociálisok is tudják, hogy ennek az állapotnak lehetőségét nem a nők nehezítik meg. A miniszter is tudja, hogy mi bírja a nőket kenyérkeresésre. És tudja azt is, hogy a nő kenyérkeresetének határai meglehetősen szűkek. Még azok is, akik nyugodalmatlan nyárspolgári béke perspektívából nézve a világot, az ugynevezett nőemancipációnak kezes elvi ellenségei: a kenyérkereső nőt a tanítónői pályára küldik. Azt mondván a tanítónőről, hogy foglalkozása nem vét a „nőiesség“ ellen. A napszámosság, a cselédállapot, a gyárban robotolás, a varrás, a kézimunka, az írógép kopogtatás és a tanítás szerintük nőies mestersegek, a többi foglalkozás ellenben lazaság a nő természeti rendje ellen. Hogy mért, ők sem tudják. De hirdetik és írják.

Már most, mit tegyen az a lány, akitől ezt a néhány munka lehetőségét is elvonják? Azzal, hogy amikor ezekre a pályákra megy, szociális bajt okoz. Csak azt ne mondják neki, hogy inkább menjen férjhez. Mert férjhez menne, ha nem is parancsolnák rá a férjhezmenésre. A férjhezmenéshez azonban férj is kell. A férj pedig nem mindig akad. Már tudniillik a szegény lány férje. Ne kárhoztassa a hozományt kérő férfiakat, vagy a hozományt nem is váró, de a családi gondoktól féltő legényt az, aki a házasságot a nő számára rendelt eltartó intézménynek mondja, amikor a kenyeret keresni akaró lánynak azt üzeni, hogy inkább férjet keressen. Az, aki a férjt pusztán csak eltartónak mondja, ne vegye tőle rossz neven, ha ennek a feladatnak vállalásától idegenkedik.

A miniszternek igaza van, amikor azt mondja,

hogy a diplomás tanítónőnek állás nélkül maradása baj, de higgye el, hogy az is baj, ha a nőnek diplomája sincsen, férje sincsen. A diplomátlan lány csakis férjhez mehet, a diplomás lány férjhez is mehet, állást is kaphat. Két lehetőség kínálkozik neki, vagy fordul el tőle. A diploma a szegény lány helyzeti energiáját növeli. Baj, ha állás nélkül marad, de semmivel sem nagyobb a baj, ha legalább diplomája van. A szegény lány semmivel sem kevésbé proletár, ha fehérvarrásra, himzésre, írógép kopogtatásra, s a többi nőiesnek elismert pályákra szorítják.

Meg vagyok róla győződve, hogy a miniszter, ha mai ötletét végiggondolja, az intézkedését — visszagondolja. 96.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Február 8. Az aradi állami tanítóképző intézet növendékeinek hangversenyével és táncval egybekötött Mikos ünnepélye (Kőponti Szálló.) — Az aradi kereskedő ifjuság táncvigalma (Fehér Kereszt.) — Az új szent-annai társaskör táncvigalma (Zimmermann-vendéglő.) — A kispalotnái járás jegyzői együletének táncvigalma (Kaszinó.) — Az aradvidéki tanítói együletének borsosjenői szakkörének hangversenyével egybekötött táncmulatsága (Kaszinó.) — Az Acsev. főműhelyszemélyzete egyrészenének táncmulatsága (Lippai sörcearnok.)

Február 9. Az aradi szegény tanulókat segélyező egyesület tombolával egybekötött táncestélye (Fehér Kereszt.) — Az aradi asztalossegédek táncvigalma (Kass-vendéglő.)

Február 10. A mária-radnai kaszinó-egylet farsangi-mulatsága.

Február 11. Táncestély a várbeli tiszt kaszinóban.

Február 15. Buday Ida táncitanítónő növendékeinek próbabálja (Fehér Kereszt.)

Február 22. Az aradi mérnök- és építész-egylet estélye (Kőponti szálló.)

Február 25. Tüztőlóbal Fakerten.

Március 2. A Fehér Kereszt-egylet estélye (Fehér Kereszt.)

Március 15. Táncestély a várbeli tiszt kaszinóban.

(=) A szegény tanulók bálja. A február 9-én tartandó jótékonycélú mulatság előkészítése nagy buzgalommal folyik. A gondos és izléssel összeállított hangverseny, úgy szintén a terem felkészítése is hozzájárul majd ahhoz a sikerhez, mely e mulatságnak vonzerejét képezi. A tombolánál közreműködő hölgyek névsorát még kettővel kell kiegészítenünk, megígérték szíves közreműködésüket: dr. *Bogdán* Virginié urnő és *Szontagh* Ilonka urhölgy. A terem izléses díszítését *Reinhart* Gyula, a tombolasátor elkészítését és a tombola-tárgyak elhelyezését pedig *Reinhart* Géza vállalta el. — Értesíti a rendezőség a résztvevő közönséget, hogy a tolongásnak a pénztárnál való elkerülése céljából a jegyek ifj. *Klein* Mór könyvkereskedésében kaphatók. Családjegy 10 korona, személyjegy 4 korona. A karzat-jegyek ár: 6, 4 és 3 korona.

(=) Tüztőlóbal Csermón. A szokásos bálát az idén folyó hó 2-án tartotta meg a csermői önkéntes tüztőlóegylet, a körülményekhez képest elég sikerrel. Jelen voltak a bálón:

Asszonyok: Vertán Ernőné, Vertán Elekne, Berkes Arminné, Mallár Imréné, Hacker Markne, Veisz Adámné, Ossztermann Jánosné (Seprős), Danyinyi Béláné, Nagy Lajosné, Rauch Alfonzné, Vida Pálné, Siposs Mihályné, Raboska Andrásné, Benedek Antalné, Aszódi J. zsefné, Hegedüs Józsefné, Pavica Ignázné, Nagy Józsefné, Szili Kálmánné, Mihucz Györgyné, Csépar Béláné, Weisz Lajosné, Kádár Jánosné, Papp Nánderné, Török Antalné, Pinter Mihályné, Gömöri Norbertné, Popovics Jánosné, Klein Simonné, Kovács N. né és Balogh L. né.

Leányok: Muskát Szidi (Arad), Manadi Teri, Ossztermann Gizi és Teri (Seprős), Megyesi Ilka, Szili Ida, Hegedüs Piroška, Papp Etel, Fillimon Lina, Vilsch Maria, Szilágyi Vilma, Szabó Eszter, Böcsa Róza, Reisz Sarolta stb.

(=) A soborsini önk. tüztőlókar folyó hó 2-án tartotta meg táncvigalmát, melyen a következő hölgyek voltak jelen:

Asszonyok: Bárdy Kálmánné, Boros Lászlóné, Gorni Béláné, Jalgóczy Istvánné, Herschl Mayerne, Keip Ferencné, Kiss Józsefné, Reisz Antalné, Roth Bernátné, Szigárovics stb.

Leányok: Boross Aranka, Bendl Mariska, Kuba Mariska, Szigárovics Erzsike stb.

A városi hivatalok ujjszervezése

(A szervező-bizottság ülése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 6.

A Müller Károly elnöklete alatt álló szervező-bizottság szorgalmasan végzi munkáját, ma délután ismét ülést tartott. Szombaton újból összeül. Sorra mennek a szervezeti szabályzat minden pontján, valamennyi szakok tárgyalás alá vesznek és bírálják, latolgatják: hol lehetne felesleges munkaerőt, vagy kiadást megtakarítani.

Ma az egyes hivatalozások főnökei adták elő elaborátumaikat a vezetésük alatt álló rezortok szervezéséről. Sorra kerültek a jegyzői, ügyészi, adóügyi, mérnöki és rendőri hivatalok, folytatódott a múlt ülésről a vám- és italadó-kezelési ügyosztályok.

Legtöbb hivatali ágban, mint ez a tanácskozások során mindinkább kitűnik, alig lehet munkaerőt megtakarítani. De hiszen az általános tudvalevő dolog volt, hogy a városházán felesleges tisztviselő nincs és azokon kívül, a kiknek kedvéért állást szerveztek, senki dolog nélkül nincs.

Eddigélé mindössze két megszüntetendő állást talált a bizottság.

A mai ülés lefolyásáról a következő tudósítás szól:

(Vám és fogyasztási adó kezeléség.)

Ez a munkakör az, a hol a két felesleges állásra kimondta a bizottság, hogy azok megszüntetendők. Első sorban is a mostani *vámfelügyelői állás* az, a melyet ha legközelebb megürül, betöltetlenül hagynak. Teendőit a fogyasztási és italadó felügyelő fogja végezni.

A fogyasztási és italadó felügyelőségénél is van egy felesleges állás és miután a hivatalnokok fizetését leszállítani nem akarták, a bizottság óhajtanónak tartja, hogy a legközelebbi üresedés alkalmával *egy vizsgálói állás* ne töltessék be.

(Adó és pénzügyi osztály.)

Harminckét tisztviselője van, kiknek évi fizetése 48.200 kor.-t tesz ki. Ebből a városi pénztárt 28 ezer korona terheli. Tisztviselői az adóügyi tanácsos, 1 alszámvevő, 5 számtiszt, 2 segéd-tiszt, 6 adótiszt, 8 végrehajtó, 1 közmunkafelügyelő, 4 napidijas irnok, 3 negyedmester, 1 hivataloszolga.

Ez a munkaerő annyira igénybe van véve, hogy a bizottság anélkül, hogy a részletekbe bele ment volna, kimondta a tisztviselők mostani álladékanak fentartását. *Nagyváradon* például *ötvenkét* hivatalnok végzi az adóügyi osztály teendőit.

(Rendőrség.)

Ha valamelyik hivatal, úgy ez az, amelyiknél munkaerőt megtakarítani nem lehet. Elmondható, hogy a rendőrség aránylag a legtöbb munkával van megterhelve. Inkább szaporítani kellene a tisztviselőket, különösen a bejelentő hivatalnál, melyet most is csak úgy tudnak ellátni, hogy a tisztviselők, különösen a hónapok első felében hivatalos órán túl is dolgoznak.

Sarlot Domokos főkapitány a létszám apasztása helyett már most kéri a bizottsági tagok jóakarátát a tisztviselők létszámának esetleges szaporításához.

Két alkalmazottra volna még szükség a rendőrségnél, de addig, míg a város pénzügyi helyzete javul, csak nélkülözik még valahogy a *rendőroktató és ellenőrt*, továbbá egy díjnokot a büntügyi osztálynál.

Egy megtakarítás mégis elérhető. A *lovasrendőr őrmester* állását legközelebb nem töltik be, hanem helyette egy titkos rendőrt alkalmazván, 400 korona lótartási átalányt megtakarítanak. Ezek szerint a rendőrség létszáma a

belvárosban így alakul: 1 főkapitány, 2 alkapitány, 4 hadnagy, 1 fogalmazó, 1 vágóhídi igazgató, 1 állatorvos, 1 tüzoltó-parancsnok, 1 őrparancsnok, 1 tüzoltó-gépész, 17 tüzoltó, 5 segéd-tiszt, 6 napidijas, 3 őrmester, 6 rendőrbiztos, 1 fogházfelügyelő, 3 lovasrendőr, 3 őrsvezető, 7 tizedes, 30 I. osztályu és 27 II. osztályu gyalogos rendőr, 3 hivataloszolga, 1 kézbesítő, 1 városgazda, 3 toronyőr, 1 seprőgépkész, 24 utcaseprő, 1 szegényápoló, 4 temetőőr és 2 sétányőr.

A *külvárosokban* 1 alkapitány, 1 segéd-tiszt, 1 díjnok, 1 őrmester, 3 gyalogrendőr, 1 mezőrendőrőrmester és 3 lovasrendőr.

Steiner Jakab azt javasolja, hogy legalább a segéd-tiszt állást szüntessék be, utóbb pedig, hogy az alkapitánytól a lótartási átalányt vonják meg. Steiner javaslatát a bizottság nem fogadta el s a szervezeti szabályrendeleten mindössze annyi módosítást eszközölt, hogy a mezőrendőrőrmestere kötelezőnek mondta ki a külvárosban való lakást.

A *jegyzői* hivatalt változatlanul hagyták.

(Az ügyészség.)

Az ügyészi hivatalnál Perger János dr. főügyész véleménye szerint semminemű változást nem lehet eszközölni. Ugy az alügyész, mint az egyetlen segéd-tisztre és díjnokra szükség van.

Steinhardt Mór dr. azonban érdekes indítványt terjesztett elő. Azt javasolta, hogy a mennyiben azt a körülmények megengedik, az *alügyész helyett* csak egy ügyvédjelöltet alkalmazzanak a főügyész mellé. Megtakarítják így az alügyészi fizetés tekintélyes részét, a nyugdíjat és a lakbérilletményt.

Ez a terv azonban a felelősség kérdésének szempontjából nem volt elfogadható.

Rosenberg Miksa dr. azt ajánlja, hogy inkább redukálják a két ügyész fizetését és engedjék meg a magánprakszist.

Perger János dr. főügyész azt válaszolja erre, hogy az ügyészi hivatal annyi munkát ad, hogy magán ügyvédi gyakorlatot üzni és a hivatali teendőket is végezni lehetetlen.

(A mérnöki-hivatal.)

Virágh Lajos főmérnök terjeszti elő a tervet, mely szerint sem a személyzetben, sem a fizetésben megtakarítást eszközölni nem lehet.

Steiner Jakab három mérnök helyet kettőt is elegendőnek tart, tekintettel arra, hogy most már a nagyobb munkálatokon, mint a csatornázás és vízvezetékek voltak, túl van a város.

A főmérnök ellenzi Steiner Jakab indítványának elfogadását, mire Steinhardt Mór dr. azt kívánja, hogy legalább a mérnöki munkakörbe tartozó munkálatokat ne bizza másra a város, hanem végezzék el a mérnökök. Így például városi építkezéseknél a városi mérnök legyen a művezető.

Virágh Lajos előadja, hogy mint eddig, úgy ezután végezni fog a mérnöki hivatal ilyen munkálatokat, amennyiben idő van rá és ha nem sürgős.

Ezután változatlanul hagyták a mérnöki hivatal szervezetét is azon egy módosítással, hogy a közmunkafelügyelőt, mely tulajdonképpen itt van foglalkozásban, az adóügyi osztályból törlik.

A bizottság szombaton délután ismét ülést tart s akkor az orvosi hivattal fogják a tárgyalásokat megkezdeni.

Az ülésen Müller Károly elnöklete alatt jelen voltak: *Institoris* Kálmán polgármester, Bund Henrik főszámvevő, Kadas Kálmán tanácsos, Poszgay Lajos dr. főorvos, Rosenberg Miksa dr., Perger János dr. főügyész, Sarlot Domokos főkapitány, Steinhardt Mór dr., Steiner Jakab, Varjassy Lajos tanácsos, Virágh Lajos főmérnök és Marossy Miklós jegyző.

SPORT.

+ **Kerékpárosok közgyűlése.** Az *Aradi kerékpár klub* ma este tartotta rendes évi közgyűlését. A klub ezen a gyűlésen választotta meg új tisztikarát. Elnök lett a klubnak már évek előtt volt elnöke, *Tedeschi* Viktor. Alelnök *Krausz* Samu, titkár *Sugár* Jenő dr., művezető *Maurer* Mihály.

+ **Aradi vivó a szegedi versenyen.** Szegeden e hó 16 án nemzetközi vivóverseny lesz. Az *aradi atletikai klub* ez alkalomra *Sugár* Jenő dr. klubtagot küldi ki a versenyen való részvételre. *Sugár* Jenő dr. a versenyen a kard mérkőzésben fog résztvenni.

A braganzai herceg háza.

(A kilökött házfelügyelő.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 6.

Ferencz József braganzai hercegről, ki talvally a manőverek alkalmával automobilon száguldozta be Aradot s a kinek itt nem egy emlegetett kalandja akadt, ismét érdekes hír érkezik. A fiatal herceg házáról szól a hír a következőképpen:

A nagyvárad *Gazdasági Bank*-nak van egy háza. Csinos, előkelő uri ház. Egy ideig üresen állott, azután gróf *Starhemberg* huszárszázados vette ki. A százados nemsokára elhagyta a házat, mert átköltözködött Debrecenbe. De a ház nem maradt üresen. Akkortájt helyezték át ugyanis Nagyváradra a fiatal braganzai herceget, aki már Debrecenben mondta *Starhemberg* grófnak, hogy jó lakást keres Váradon és rövidesen megállapodott vele abban, hogy átveszi a lakását. A herceg megérkezett és lovaival, kutyáival és lovasaival behurcolkodott a házba. A *Gazdasági Bank*, a ház tulajdonosa, tudomásul vette a beköltözést és bérleti szerződést akart kötni a fiatal braganzaival, aki azonban — talán a múlt egynémely tapasztalatain okulva, — sem niféle aláírásba nem akart belemenni. A bank ebbe is belenyugodott, mert a házbért ugyanis biztosítva látta.

A házat tehát lakta a herceg nyugodtan, kényelmesen egészen addig, míg Bécsben egyszer úgy nem találták, hogy a fiatal princ elég sokáig mulatott már a körösparti városban, és el nem helyezték onnan. A herceg akkor egy szép napon összeszedelőzködött, és lovaival kutyáival és lovasaival elvonult Nagyváradról, egyetlen házmeater-féle embert hagyva hátra a házban.

A bank nyugodtan nézte a hercegi exodust és mivel a hercegnek sem költözése előtt, sem költözése óta eszébe sem jutott fizetni, ügyvédek szőlítetták fel a fizetésre. A levél természetesen valami főudvarmesteri hivatal kezébe jutott, ahonnan csakhamar megküldték a házbért.

A lakást azon bannem mondták fel és nem mondta fel a herceg sem, bár az ügyvédi felszólítás nyomtatékosan hangsúlyozta, hogy jó volna fölmondani a lakást, hogy a bank rendelkezessék a házzal, a melyben kényelmesen lakott a hercegnek ott felejtett embere.

Nemsokára azután következtek a nagyvárad *lóversenyek*. *Ferencz József* herceg ismét Váradra érkezett lovaival és lovasaival, de az összes szállodák zsufolva voltak és ő nem talált helyet. Egyszerre egy pomgás gondolata jön:

— Hohó! Hiszen, ha jól emlékszem, nekem van itt Váradon egy nagy lakásom!

Odarobog a házhoz, amelyet kellemes meglepetésére csakugyan üresen talál, behurcolkodik, lovagol a versenyen és pár nap mulva újra elutazik a lovaival együtt.

Házbérfizetésről természetesen szó sincs. A bank ismét ügyvédjével szőlítettta fel a her-

ceget: a főudvarmesteri hivatal ismét küldi a házbért. Es azóta eltelt egy félév, két félév, három, négy félév — a herceg helyett mindig fizetik a házbért ügyvédi felszólításra és a herceg a bank minden sürgetésére nem mondja fel a lakást.

Pár esztendő elteltével a herceg házbér ügyét Bécsben végre ügyvédnek adták át. Az megkérdi egy levélben, hogy voltaképen miért követeli a bank a házbért. A levélre rögtön megy a válasz: a herceg soha sem mondta fel a lakást, igénybe is vette és egy embere még mindig a házban lakik. Bécsből az ultimátum: mindent tudomásul vesznek, fizetnek, de felmondják a lakást és felhívják a bankot, hogy ezt az embert lökje ki a házból...

... A fiatal braganzai herceg ugyanis tökéletesen megfelekedezett az ő házáról, emberéről és ezért fizették helyette hiába esztendőnként. A mi azt bizonyítja, hogy a bohémeket manapság a királyi hercegek között kell keresni.

A király a kereskedők közt.

(Látogatás a kereskedelmi bálon.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 6.

Ő Felsége a király ma este látogatásával tisztelte meg a budapesti Vigadóban tartott kereskedelmi bálát. Az uralkodó hosszabb időt töltött a kereskedők közt s élénken érdeklődött nemcsak a multság sikere, de a kereskedelmi és ipari viszonyok felől is, a melyek iránt a jelen voltak közül többekhez intézett kérdéseket.

A multságra, melyet Széll Kálmán miniszterelnök védnöksége s Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter diszelnöksége alatt az állás nélküli kereskedelmi alkalmazottak javára rendeztek, a király fél 10-kor érkezett meg a budai várlakból. A bálterem jóval a felség érkezése előtt zsufolásig megtelt a kereskedelmi világ színejavával. Ott voltak az összes miniszterek, valamint a tábornoki kar is.

A királyt a délszaki növényekkel ékített feljárnál Széll Kálmán, Hegedűs Sándor, Magyar Krausz Lajos, Fürst László nagykereskedő, Lányi Leo, a kereskedelmi és iparkamara elnöke és Schödl Frigyes, az Osztrák-Magyar Bank disponense fogadták. A miniszterelnök rövid üdvözlésére a király így válaszolt:

— Rendkívül örülök, hogy oly multságon jelenhettem meg, a melyet jótékony célra rendeznek. Ugy hallom, hogy nagy közönség van jelen s a bál jól fog sikerülni.

Az uralkodót spanyol etiket szerint vezették fel a bálterembe. Elöl haladt egy lakáj, utána két ur ezüst karos-gyertyatartókkal, majd tíz rendező következett ezüstös pálcákkal; ezek mögött jött a király, oldalán a miniszterelnökkel. A menetet 40 rendezőbizottsági tag reszertette be. Az első emeleten a királyt a lady patronesszek élén Széll Kálmánné fogadta. Ő felsége néhány üdvözlő szót mondott s karját a miniszterelnöknek nyujtva, belépett a terembe. A honvéd-zenekar tust huzott, a bál közönsége pedig riadó éljenzésben tört ki.

A király honvéd lovas tábornoki egyenruhában jelent meg. Utána jött a miniszterelnök Hegedűs Sándornéval. A király a rendezők sora-fala közt haladt a terembe s foglalt helyet a virágokkal, jelvényekkel diszitett emelvényen.

A miniszterelnök neje négy hölgyet mutatott be az uralkodónak: Lutzenbacher Pálnét, Biró Arminnét, Jálits Ferencnét és Elek Pálnét. Ő felsége hosszasan társalgott. Márkus Jó-

zsef főpolgármesterrel, ki a főváros közönsége nevében megköszönte a legmagasabb látogatást.

— Annál szivesebben jöttem — felelt a király — mert a multság jótékony célú. Mondhatom, hogy igen szépen sikerült.

Széll Kálmán miniszterelnök több nagykereskedőt és iparost mutatott be a Felségnek. Ezeknek azt mondotta:

— Örömmel hallottam, hogy a kereskedelmi és ipari viszonyok immár javulnak. A kereskedelem pangása nagyrészt az építő ipar válságára vezethető vissza, de remélhetőleg e téren is hamarosan javulás áll be.

Jalics bornagykereskedőnek ezt mondotta a király:

— Most már van elég bor Magyarországon; remélhetőleg a borkereskedelem is felendül.

Hagenmacher Róberttől a malomipar válsága felől kérdezősködött a felség. Majd így szólt:

— Sajnálattal értesültem, hogy a Concordia-malom leégett.

Ezután a miniszterekkel beszélt hosszasan a király. Érdekes volt, amit Cseh Ervinnek, a horvát miniszternek mondott:

— Most már nyugalom van önöknél odalent Horvátországban. A tartományi gyűlés lefolyása is csendes s a Magyarországgal való viszonyuk örvendetesen javul. Ezek igen kívánatos állapotok.

Majd Falk Miksával, Apponyi Albert gróffal, Batthyány, Andrássy grófnékkal s a jelen volt mágnás-asszonyokkal váltott a király néhány szót. Azután leült és csetei Herzog Péterrel társalgott a Gödöllővel szomszédos vadászterületéről.

Kevés idő múlva a felség elhagyta a termet. Lejövet Lobkowitz herceg hadtestparancsnokot, Fejérváry Géza báró honvédelmi minisztert, a jelen volt tábornokokat s a minisztereket szolította meg a király. — Hosszas beszélt Wlassicscsal és Darányival.

Végül a rendezők és több nagyiparos előtt kifejezte megelégedését s egy órai időzés után fél 11-kor elhagyta a Vigadót.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Képviselő ur, bohózat. (Páros bérlet.)
Szombat: Képviselő ur, bohózat. (Páratlan bérlet.)

* A képviselő ur, Rákosi és Guti nagyszerű bohózata a színház tizenkettedik ujdonsága lesz október óta. Majdnem minden hétre jutott tehát egy-egy ujdonság, ami a színtársulat munkásságának bizonyítéka. A Vigszínház műsorának most is vonzó darabja A képviselő ur, melyet a mi társulatunk e héten pénteken és szombaton ad elő. A bemutató előadás páros bérletre esik.

* A jubiláris díj. Jelentettük annak idején, hogy Budapest fővárosi közgyűlése szavazás útján állapítja meg, hogy Benedek Elek, Endrődy Sándor és Kozma Andor közül, kiknek adja oda a 4000 koronás Ferenc József jubileumi díjat. Megirtuk azt is, hogy ezt a furcsa határozatot Ásics Péter megfelebbezte a belügyminiszterhez. Időközben pedig Kozma Andor levelet irt a közgyűlésnek, Endrődy Sándor is kijelentette, hogy ő sem reflektál a négyezer koronára. Így aztán most már csak egy reflektáns maradt: Benedek Elek és nem áll semmi utjában annak, hogy neki ajánlja fel a főváros a jubileumi díjat.

* A kolozsvári színházban. Molnár Lászlónak, akit tudvalevőleg a budapesti Nemzeti Színházhoz szerződtek, szerdán volt a bucsufőllépése. Hamlet címszerepét játszotta zsufolt ház előtt, amely a legelőkelőbb közönséggel telt meg. Az előadás alatt Molnárt folytonos zajos óvációkban reszesítették, több koszorút

nyujtottak fel s az előadás után is percekig tapsolták. A fiatalság ezután zajosan tüntetett az utcán Molnár mellett.

* Szabad Lyceum. Hoinap, pénteken d. u. 5 órakor lesz az aradi szabad lyceum nyolcadik előadása a felső kereskedelmi iskola disztermében. Székely Sámson fog felolvasást tartani „Voltaire” cím alatt. Jegyek válthatók a főterti könyvkereskedésekben és a pénztárnál.

* Ismerős színészekről. Egy színházi lap közlése szerint Szőke Sándor bonvivant, szerelmes színész, az Országos Szini Akadémia végzett növendékét Komjáthy János debreceni igazgató szerződtette. Pálffy Nina, ki a zombor-soproni színtársulat énekesnője, Kunhegyi Miklós székesfehérvári igazgatóhoz, H. Novák Irén, a kolozsvári Nemzeti Színház subrette színésznője Somogyi Károly nagyváradi igazgatóhoz szerződött. Tury Mariska énekesnőt M. csey F. György, az erdélyi kerület igazgatója szerződtette, Erczkövy Károly baritonját, a debreceni színház tagját pedig Kövessy Albert kecskeméti igazgató.

A rabbi nem enged.

(A vegyes párok megáldása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 6.

Országos érdekűvé vált az az esemény, hogy Rosenberg Sándor dr. aradi rabbi a vegyes párok egyházi megáldása körül elfoglalt álláspontját hirtelen megváltoztatta. Még élénk emlékezetben lesz, hogy az aradi izr. hitközség egykori nagyérdemű elnökének, Deutsch Ignácnak dédunokája, a zemplényi Moskovitz leánya óhajtott volna frigyére az egyházi áldást és hogy az Egyenlőség erős támadása folytán az aradi rabbi a már megígért egyházi áldást megtagadta.

Félszeg helyzetbe került ez által az aradi izr. hitközség is, mert tudvalevőleg ez éppen Rosenberg rabbi kezdeményezésére határozatot hozott, amely szerint az aradi hitközség templomában a vegyes házások egyházi áldásban részesülnek. Ez a határozat mindeddig érvényesült is és még a mai napig is érvényében fenáll.

A rabbi tehát szintén kötve volt e határozathoz és azt tulajdonképen minden személyes támadás dacára respektálni tartozott volna. Annál kevésbé lett volna szabad álláspontját a hitközség megkérdése nélkül, önkényűleg megváltoztatni.

Ez indította arra a hitközség képviselőtestületét, hogy rendkívüli ülést hívjon össze. Ennek idején részletesen megirtuk, hogy a képviselőtestület az ülésén azt határozta, hogy a rabbi hivassék föl nyilatkozattételre. Tegyen jelentést, hogy mi indította őt e határozat egyoldalú megváltoztatására és nyilatkoztassa ki, hogy a jövőre nézve milyen álláspontot foglal el?

A képviselőtestület ezen átiratot nyomban kézbesítette a rabbinak azzal, hogy nyilatkozatát 15 nap alatt nyujtsa be. A végleges határozatot a hitközség ezen nyilatkozat mérlegelése utánra tartotta fen magának.

Rosenberg rabbi ezen utasításnak megfelelt és nyilatkozatát, melyet terjedelmesen indokolt, a hitközség elnökségének már beteresztette. A rabbi maga azt mondta ezen nyilatkozata tartalmáról, hogy jobb meggyőződése folytán a vegyes párokra az egyházi áldást többé meg nem adja. Meggyőződését azonban, hogy az ily áldás kiosztása sem a vallással, sem a tal-muddal nem ellenkezik, továbbra is fentartja.

A nyilatkozat most rövidesen a képviselőtestület elé kerül és annak feladata lesz megtalálni annak módját, hogy a hitközség határozata és a rabbinak azzal szemben foglalt új álláspontja mikép oldassék meg.

A képviselőtestület csak két megoldási módot találhat. És pedig vagy ragaszkodik továbbra is a liberális felfogást tartalmazó határozatához — és akkor gondoskodik arról, hogy legyen egy oly papja, aki a határozatot végrehajtja és a vegyes párokra az áldást megadja, vagy magáévá teszi a rabbi megváltozott álláspontját és akkor a már egyszer meghozott határozatát hatályon kívül helyezi.

Ösmerve az aradi hitközség tradícióját, nem lesz nehéz megjósolni, hogy melyik megoldási módot fogja a nagy port felvert kérdésben követni.

HIREK.

Az aradi utcai harc.

— Február 8-ika. —

Arad, február 6.

Az aradi utcai harc *ötvenharmadik* évfordulóját Aradváros polgársága kegyelettel ünnepli meg.

Asztalos Sándornak és a dicső hős honvédek emléke szent városunk polgársága előtt, mert ők mentették meg Aradot az ellenség vad haragjától.

Február 8-án délelőtt ünnepeljük a dicsőséggel teljes évfordulót.

A nemzeti ünnepélyeket rendező bizottság a következő meghívást közli:

Február 8-án szombaton lesz ötvenhárom éve annak, hogy Asztalos Sándor a hős honvédekkel szeretett városunkat az elpusztítástól megmentették.

Arad polgársága az utcai harcban elesett hősök emlékére *február 8-án reggel 9 órakor* a róm. kath. templomban gyászmisét mondhat, mely istentiszteletre Aradváros és Aradmegye összes köz- és magánhivatalok tisztviselőit; az iskolák tanárait, tanítóit és a tanuló ifjúságot; valamennyi egyesület és társulat tagjait és a hazafias közönséget tisztelettel meghívja Aradon, 1902. febr. 6-án.

A nemzeti ünnepélyeket rendező bizottság elnöksége.

Egy főhercegi pár életveszélyben.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 6.

Kicsibe mult, hogy ma délután Bécsben nagyobb katasztrófa nem történt. Két udvari fogat forgott veszedelemben. Egyik előtt megbokrosodtak a paripák s oly vadul száguldotak tovább, hogy a benne ülők kizuhantak a kövekre. Egy tengerészfőhadnagy *életveszélyes sérüléseket* kapott s most súlyos sebekkel borítva, otthon ápolják. Az első fogatban *Lipót Salvator* főherceg ült a nejével. Szerencse, hogy a száuldó lovakat idejekorán sikerült megfékezni, különben a főhercegi párral is katasztrófa történhetett volna.

A balesetről a következő távirati értesítést vettük:

Bécsben a katonai léghajózási állomásról két udvari fogat robogott az arzenál felé. Az elsőben *Lipót Salvator* főherceg ült a nejével, a másodikban pedig *Alberti* grófnő, *Szerényi* tengerészfőhadnagy és *Restbaldazzi* Alfonz lovag.

Közel az arzenálhoz a második hintó lovai megvadultak s örült sebességgel elragadták a kocsit. Attól lehetett tartani, hogy nekiviszik a hintót a főherceg fogatának. A kocsisok teljes erejükből igyekeztek a nemes paripákat féken tartani s ez alatt a főherceg fogata szerencsésen kitért veszélyes helyzetéből.

A másik hintó utasai azonban pórul jártak. A hintó nekivágódott egy lámpakarónak s az erős zökkenés következtében *Alberti* grófnő és *Szerényi* kibuktak a kocsiból. A grófnő elájult, egyéb baja nem történt, de a tengerészfőhadnagy *agyrázkodást szenvedett* és külsőleg is több sérülést kapott. Eszméletlen állapotban szállították lakására.

A megvadult lovakat hosszú és nehéz küzdelem után *Restbaldazzi* lovag fékezte meg, a ki mindvégig megtartotta lélekjelenlétét s valószínűs bravurt fejtett ki erejével, míg a két tüzes paripát lecsendesítette.

— Vidéki előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy előfizetési díjaikat legkésőbb a hó 10-ig beküldeni sziveskedjenek, nehogy kénytelenek legyünk a lap további küldését megszüntetni. Akik fenti határidőig előfizetési díjaikat be nem küldik, 11-én lapunkat már nem kapják.

— A király itthon. Budapesti tudósítónk táviratozza: Ó Felsege a király ma reggel csendes misét hallgatott, a melyet *Kauter* Károly apátplébános mondott. A király ma az egész napot lakosztályaiban töltötte, este pedig elment a kereskedelmi bálba. A király itt időzésének mai első napján honvédség teljesített szolgálatot a budai királyi várpalotában. Az őrség vidám zeneszóval vonult végig a városban s utjában nagy tömeg kísérte föl a várba, ahol tömérdek nézője volt az őrség-váltásnak s nagy hallgatósága a rögtönzött térzenének.

— A főhercegi család bálban. A pozsonyi helyőrség tisztikarának tegnapi bálján megjelent *Frigyes* főherceg is *Izabella* és *Mária Krisztina* főhercegnőkkel. A fenséges vendégek a táncban is résztvettek. Az első négyest *Izabella* főhercegnő *Gábl* Gusztáv honvédtábornokkal, *Krisztina* főhercegnő pedig *Schwarzenberg* Félix herceg vezérkari századossal táncolta. A fenségek 10 órától éjfélig maradtak a bálon.

— Papi kinevezések. A király *Blaskovics* Ferenc cs. nádegyházmegyei áldozó papnak a Boldogságos Szűz Máriáról nevezett kertzi, másként keresi címzetes apátságot, *Lichtfusz* Károly dettai plebánosnak a Boldogságos Szűz Máriáról nevezett orosz, másként ruténi címzetes prépostságot és *Várady* Viktor katonai plebánosnak a Szent Andrásról nevezett visegrádi címzetes apátságot adományozta.

— Uj bank-palota. Az *Osztrák-Magyar Bank* kormányzójától ma értesítés érkezett Budapestre, a mely szerint a bank diszes palotát szándékozik építeni a fővárosban. A palota *hat millió koronába* fog kerülni s építését már a jövő hónapban megkezdik.

— Meggyilkolt miniszter. Egy *szófia*i távirat eddig ellenőrizhetlen forrásból jelenti, hogy a bolgár közoktatásügyi miniszter ellen merényletet követtek el. A merénylő a miniszterre lőtt s a *lövés halálos volt*. A részletek mindezeideig hiányzanak.

— Megyvenéves házassági jubileum. Kedves családi ünnepély folyt le ma *Polgár* János aradi főreáliskolai tanárnál. Ekkor ünnepelte 40 éves házassági jubileumát szűk családi körben gyermekei és unokáitól körülvéve. A jubiláló házaspárt ez alkalomból ismerősei meleg óvációkban részesítették.

— A két milliós kártyavesztés. Az osztrák Reichsrath képviselőházának tegnapi ülésében *Daszynsky* képviselő és társai meginterpellálták az igazságügyminisztert a bécsi jockey-klubban a mult év december 18-án lefolyt ösmert kártyajáték miatt. A mondott nap éjjelén *Potocki* gróf tudvalevőleg két milliót vesztett a kártyán. Az interpelláló kifejtette, hogy ez a játék a közérkölcsiséget durván megsértette és ezért a közvélemény elvárta, hogy azt a büntetőtörvénykönyv alapján meg fogják orolni. Főháborodást keltett — ugymond — hogy a bécsi ügyészség nem indította meg az eljárást a törvénysértők ellen. Jóval a kihágás megtörténte

után emlegették ugyan, hogy a rendőrség vagy a bíróság foglalkozik az ügygyel. De ezen hiresztelés ellen kételyek merültek föl. A képviselőház pénzügyi bizottságában *Pernerstorff* képvisel január 11-én felvilágosítást kért a miniszterelnöktől és január 14-én azt a választ kapta, hogy a rendőrség befejezte a nyomozást és az ügyet áttette az illeték s bírósághoz. A miniszterelnök akkor megjegyezte, hogy a kormány nem gyakorol befolyást olyan ügyre, amelyben bírósági eljárás van folyamatban. Az interpelláló kijelenti, hogy ezt nem is akarja, de attól tart, hogy a kormány, amint már gyakran tette, ezuttal is kapitulálni fog a „feudalis semmittevők“ vára előtt. Nem volna ugyan csuda, ha egy állam, amely annyi éven át türte a jockey-klubban a szerencsejátékok és a kis lutrin maga is milliókat nyer évenként, nem akarná a törvénysértőket megbüntetni. De a közvélemény a jogtudat botrányos megsértését látná abban, ha az a szerencsejáték meg nem toroltnék. Es miután olyan egyszerű kihágás esetén, mely további vizsgálatot nem igényel, a bírói eljárás rendszerint nem szokott két hétig késni, jogos az a nézet, hogy a jockey-klubban történt törvénysértés nem fog megtoroltni. Ehhez képest az interpelláló kérde az igazságügyminisztertől: 1. hogy ismeri-e az okokat, melyek ez ügyben a bűnügyi eljárást késeltetik és 2. hajlandó-e a bécsi ügyészséget utasítani, hogy az eljárást haladéktalanul megindítsa.

— Szociáldemokrata kongresszus. A magyarországi szociáldemokrata-párt vezetősége a párt ezidei kongresszusát március hó 30-ára Budapestre hívja össze. A kongresszust három napra tervezik. A bő napirendből kiemeljük, hogy „A küzdelem az általános választói jogért“ és „Állásfoglalás az ország gazdasági politikájához“ tárgyában *Goldner* Adolf dr. referál a kongresszusnak, a pártprogramot *Bokányi* Dezső fejti ki, míg a mozgalomról, a párt állásáról *Weltner* Jakab párt-titkár tesz jelentést.

— A kőd. A mai rendkívüli borulat ismét felidézte a hagyományos hasonlatokat a londoni ködről, noha az jóval sötétebb és veszedelmesebb, mint a milyen a mienk. Az igazi britt „fog“ nálunk teljesen ismeretlen és valóban drága londoni speciálítás s rengeteg robbanó töltényeket raknak a sinekre, melyek erős duranással sülnek el, figyelmeztetve a vonatvezetőt, hogy lassabban haladjon. Ilyen lövegeket pedig, bár darabonként egy pennybe kerül, sűrűn raknak szét, amiért az öröket külön díjazták. A vasuti szolgálat ilyenkor rendkívül veszedelmes és fárasztó, miért is a személyzetet minden három órában felváltják. Ha nagyobb kőd száll le és hat óránál tovább tart, csökkennek a vonatok közlekedését, sőt teljesen be is szűntetik, az utcákat kivilágítják, az üzletekben is kigyulnak a villamos lámpák, a rendőrök pedig kivonulnak rendezni a kocsik közlekedését. Kiszámították, hogy 8 óráig tartó kőd átlag 75,000 font sterling rendkívüli költséget okoz. A kellemetlen vendéget félve fogadja minden londoni, csak a gázgyarak és villamostelepek örülnek, mert néhány napos kőd erősen szaporítja a társaságok dividendáit.

— Kávéháznítás — Iparengedély nélkül. *Schwartz* Ignác aradi kávéház-bérlőt a mult évben 200 korona pénzbírsággal büntették meg, amiért kávéházat nyitott Aradon *iparengedély nélkül*. *Schwartz* kétszer is megfélembreztette a rendőrség itéletét, de eredménytelenül, mert a miniszter most harmadfokulag is helybenhagyta az elsőfoku hatóság itélkezését.

— Elhunyt postafelügyelő. Akosi *Makoldy* József posta és távirófelügyelő, a brassói posta és táviróhivatal főnöke ma reggel meghalt. Az elhunytban *Molnár* Viktor kultuszminiszteri tanácsos sógorát gyászolja.

— Zsoldias és Papp Zoltán. A szatmári emlékezetes testvérgyilkosságot már feledtetni kezdik velünk az élet gyakori újabb szenzációi. Egy röpke hír ismét felszínre hozza most az esetet. A hír az életben maradt két bűnről szól. Egy hozzánk jutott értesítés szerint ugyanis *Zsoldias* Mihály és *Papp* Zoltán, a kik az illavai fogyházban szenvednek súlyos tettőkért, előbbi örökös rabságban, utóbbi nyolc év

fegyházbüntetéssel sújva, jó magaviseletet tanusítanak. Papp Zoltán varrással foglalkozik, Zsoldics Mihály papírskatulyákat készít s munkájában mindegyik meglehetősen jártasságra tett már eddig szert. Ha folytatólagosan jó magaviseletet tanusítanak, büntetési mértékük kitöltése előtt feltételes szabadságot is nyerhetnek — néhány esztendő múlva.

— **Turin világítás nélkül.** Turinból távirják, hogy a város tegnap este 10 óra óta világítás nélkül van. A gázgyári munkások felmondták a szolgálatot s így a mai nap folyamán nem tudtak légszeszt gyártani. Az utcákon fáklyák égnek s ezek szolgálnak némi világosságot.

— **Taussanovics betegsége.** Fiuméből táviratozzák: *Taussanovics* volt szerb miniszter, a szerb radikálisok egyik vezére, a ki a *Milán* elleni összeesküvésben is szerepelt és néhány nap óta itt időzik, a szállodában oly súlyosan megbetegedett, hogy kórházba vitték és Belgrádban a hozzátartozóit táviratilag értesítette a katasztrófa lehetőségéről.

— **Nagy csalások egy szeszgyárban.** Lembergől jelentik, hogy az ottani *Sprecher* és társa-féle szeszgyárban nagy csalásokat fedeztek fel, amelyet az államkincstár kárára követtek el. Rájöttek, hogy igen sok vaggon spirituszt szállítottak el megadóztatás nélkül. A bécsi országos pénzügyigazgatóság vizsgáló-bizottságot küldött ki, amely éjszakanak idején megjelent a szeszgyárban, felköltötte a tulajdonost s a könyveket a levelezéssel zár alá vette. A gyár szabad raktáraiban temérdek meg nem adóztatott szeszt találtak. A család kínos feltűnést keltett. Lembergben, mert a gyár tulajdonosa igen nagy szerepet vitt, nagy tisztelettel vették körül s államtanácsos.

— **Furcsa alapítvány.** Még nyolc évvel ezelőtt történt Nagyváradon, hogy mikor a főrendiházban megszavazták a polgári házasságról szóló törvényjavaslatot, egy ismeretlen öt forintot küldött a tanácsnak, hogy azt mint alapítványt kezelje. Megvolt jelölve az alapítvány címe is: *Bolondok házára alapítvány.* A tanács nagyot nézett a furcsa alapítványra, de hát mit tehetett, kénytelen volt az öt forintot elkönyvelni. Nyolc éven keresztül folyton szerepelt az alapítvány, míg végre most elhatározta a tanács, hogy felhívja az ismeretlen adakozót, hogy mentse meg a kellemetlen kis alapítványt. Ha senki sem jelentkezik, az öt forintot az árva-ház alap javára írják. Van még egy másik ehhez hasonló alapítvány is. Ez akkor lesz kifizendő, ha az orthodox és neolog izr. hitközség egyesülni fog. Ettől már nem tud szabadulni a tanács és kezelni kell mindaddig míg az alapító által kívánt egyesülés be nem következik.

— **Megtámadott postakocsis.** *Saághról* jelentik lapunknak, hogy ott ma reggel 4—6 óra között két ismeretlen ember az utcán megtámadta *Trifu* György postakocsist, a mint az kocsiján a vasuti állomás felé igyekezett. Az utonállók előbb megállásra akarták kényszeríteni a kocsist s mikor látták, hogy az nem hajlik szavukra, *kétszer utána löttek.* A kocsis látva a veszélyt, lovai közé csapott s szintén használta forgópisztolyát, mire a két utonálló kereket oldott. A csendőrség a kocsis előadása alapján az utonállókat erőlyesen nyomozza.

— **Házasság az elhunyt testvér nejével.** Az angol alsóház tegnap 246 szavazattal 125 ellen elfogadott egy billt, amely szerint megengedik, hogy az elhunyt testvér nejével a fivér házasságot köthet.

— **A halottrabló.** Csunya büntényt követtek el a napokban Goszpodincén. Mint levelezőnk írja, *Plavský* György odaváló gazdaembernek meghalt a 18 éves leánya. Szerb szokás szerint az ilyen fiatal halottat felékesítik mindazokkal az ékszerekkel, a melyeket életében viselt. Az elhalt leánynak is a nyakára kötötték drága ékszerét, egy 18 darab arany-pénzből álló nyakéket s úgy tették a ravatalra. A halott mellé virrasztóul felfogadták *Csebenác* Jelena öreg asszony. Mikor a gyászoló család éjjel nyugalomra tért s a virrasztó asszony egyedül maradt, szeme a halott nyakára kötött

nyakéken akadt meg. Szerette volna azt megszerezni, de úgy gondolkodott, hogy ha azt egyszerűen csak leveszi, a család észre fogja venni, hogy hiányzik és akkor rajta keressék. Hogy a gyanúnak elejét vegye, leoldta a nyakéket, zsebre dugta és azután felgyújtotta a ravatalt. Már majdnem teljesen elhamvadt a ravatal és a bolttest összeégett, a mikor a gonosz asszony lármát csapott, a felriasztott családtagok pedig eloltották a tüzet. Az izgalomban nem vették rögtön észre, hogy az ékszer hiányzik s e közben *Csebenác* Jelena maga ajánkozott, hogy elmegy és hoz egy halotterítő. El is ment, de előbb hazafutott, az ékszer elrejtette s azután visszament a terítővel. Az ékszer eltűnését csak reggel vették észre. A gyanu természetesen *Csebenác* Jelenára irányult, a ki azonban állhatatosan tagadott és talán elő sem került volna az ékszer, ha a nyomozó csendőrök *Csebenác* Jelena leányát nem fogják vallatóra, a ki azután töredelmesen bevallotta, hogy az ékszer az anyja ott-hon elrejtette s elő is adta azt a ládából.

— **A kikapós menyecske.** Messze vidéken híres szép leány volt Biharmegyében *Szabó* Julis. Darázs termete, hogár szeme, holló fürtje sek legénynek csavarta el a fejét. Ugy beszél, hogy csél csap természetű volt a leány, a férje ura pedig azt mondja, hogy a foktő alatt is olyan maradt. A szép asszony tegnap délután férjével elment egy lakodalmas házhoz s tánc közben úgy viselkedett a legényekkel, hogy az ő jámbor és türelmes hitestársát is felbosszantotta kacérságával.

— Hej, Julis, Julis, te mindenkit szeretsz, csak emgem nem! — piritott rá az ember.

— Szeretem én azért magát is, — vetette oda félvállról a menyecske.

Este felé a férj elment, de az asszony azért tovább mulatott s csak későn érkezett haza. Otthon a férj vacsorát kért, mire az asszony gorombáskodni kezdett. Majd arra kérte, hogy vesse meg az ágyat, de a menyecske még sértőbben válaszolt. A bosszus férj erre egy széket kapott fel s halántékon csapta az asszonyt. *Szabó* Julis igen súlyos sérüléseket szenvedett, úgy, hogy aligha marad életben.

— **Öngyilkos lett a menyasszonya lakásán.** Véres szerelmi dráma játszódott le tegnap Ujpesten. *Rosanék* Ferenc 28 éves szuhendorli magánhivatalnok elment a menyasszonya lakására. Rövid beszélgetés után be ment a másik szobába s alig tette be maga mögött az ajtót, előrántotta revolverét és hasba lötte magát. Mire berohantak hozzá, *halott volt.* Tetemét szállították az ujpesti temető halottasházába. Tettének okát nem tudják.

— **Vérengzés egy vasuti őrházban.** A Mitrovic-Vukovár között levő vasuti vonal mentén tegnap véres rablógyilkosság történt. A 21-ik számú vasuti őrház, mely egyszersmind feltételes megállóhely is, volt színhelye a rablógyilkosságnak. Ebben az őrházban lakott *Rozsokár* Antal vasuti őr feleségével és két gyermekével. Tegnap éjjel, mikor az arra haladó vonat elrobogott s *Rozsokár* is aludni tért, nemsokára zörgést hallott az ajtón. *Rozsokár* revolvert vett magához s azzal kilépett az ajtón, hogy megnézze, mi történik. Alig hogy az ajtón kilépett, egyszerre hárman ugrottak rá, torkon ragadták, leteperték s ott a konyhában addig verték, míg eszméletét veszítette. Felesége a lármára férje segítségére akart menni, de a rablók azzal a revolverrel, amit férjétől elvettek, *lelőtték.* *Rozsokárnak* egy 10 éves kis fia ijedtében az ágy alá bujt s ez volt a szerencséje, mert a rablók nem vették észre, s így életben maradt, ellenben a bölcsőben fekvő két éves kis testvérét a rablók egy baltacsapással *agyonütötték.* A véres munka után a rablók fölfeszítették a jegykiadó szekrényt s az ott talált pár forintot, valamint a vasuti őr tulajdonát képező 25 forintot, továbbá a felesége gyűrűjét és az ő zseboráját

magukhoz véve eltávoztak. Hajnal felé *Rozsokár* magához tért és segítségért rimázkodott. Ekkor előbujt a kis fiú is, aki vizet adott az apjának és vérző fejét kimosta. Reggel 7 óra tájban ért oda néhány utas, akik a közeledő vonattal akartak tovább menni, ezek vették azután ápolás alá *Rezsokárt*, akit a reggeli vonattal bevitték a vukovári kórházba. A rablókát nyomozza a csendőrség, de eddig nem sikerült kézrekeríteni őket.

— **Borsos történet.** Egy amerikai püspök, *Whipple* beszéli el az alábbi indiánus történetet, amely az indiánusok nagy önuralmáról tesz tanuságot. Egy washingtoni hotelben néhány indián törzsfőnök ebédelt. Egyikük látta, hogy egy szomszéd asztalnál egy fehérbőrű cayennei borsot használt. Ő is kérte a borstartót és dusan megszórta vele ételét. A legközelebbi falatnál aztán, bár arca megőrizte a nyugalomát, könnyei kicsordultak a tüzes borsból.

— Miért sírsz? kérdezte a szemszédja az indiánust.

— Szegény, elhunyt nagyanyámra gondoltam, válaszolt ez meghatottan.

A következő percben aztán a szomszéd használta ki alaposan a borstartót és neki is megeredtek a könnyei.

— Miért sírsz? kérdezte most a másik.

— Azért, mert te nem haltál meg a nagyanyáddal együtt, válaszolt emez a borsnál is csipősebben.

— **Nagy gyárégés.** St.-Louisben tegnap kigyuladt a *Tentand Awning Co.* gyár. A tűz folyamán a hatalmas gyárépület összedőlt s maga alá temetett kilenc tűzoltót.

— **Miquelről.** A német lapok nekrológiái feljegyezték *Miquelről*, a volt porosz pénzügyminiszterről azt is, hogy példás családfő volt. Ennek bizonyosságául elmondják, hogy *Miquel* egy millió márkára biztosította életét egy amerikai társaságnál, azonkívül egy német társaságnak 100,000 frankot kell kifizetnie az elhunyt államférfi hátrahagyottainak. — Ez alkalomból álljon itt a következő adom. — *Miquel* egyszer elmondotta véleményét a lap-híresztelésekről és ezzel kapcsolatban az alábbi esetet, amely vele történt meg:

— Még Frankfurtban voltam és már jó ideje bámultam egy riportert vakmerő fantáziája miatt. Egyszer kérdeztem tőle:

— De kedves *Piesecke*, körülbelül így hívták, miért közöl ön folyvást hamis híreket?

Az újságíró azt mondta, hogy ezt örömet teszi.

— És miért? — kérdeztem én csodálkozva.

— Mert duplán megfizetik; először, amikor közlöm és másodsor, amikor megcáfolom.

— De tudom, — tette hozzá elbeszéléséhez *Miquel* — hogy ez többé nem lehetséges. Az ilyesmi még a régi jó időkben történt.

— **Sztrájkoló fűtők.** Triesztben a hajófűtők kimondták a sztrájkot. A mai nap folyamán egy sem állott szolgálatba s küldöttséget menesztettek a hajótulajdonosokhoz, követeléseik teljesítése érdekében.

— **Cipőt vegyen** *Porter* Vilmos Nagy-Áruházában a Szabadságtéren. Az ottani cipők az elegáns szabás netovábbját képezik. És kitűnnek tartósságuk, finomságuk által is, mert egytől egyig *kézgyártmányúak.* A minőséghez képest az árak csodálatkeltően jutányosak, mert *Porter* Vilmos Áruháza akar olcsón eladni, hogy minél több cipővevőre tegyen szert. Tessék ezért mielőbb próbát tenni, a raktár dus, a választék nagy. Minden vásárlásról fénykép-bont állít ki *Porter* Vilmos Nagy-Áruháza.

— **Ujtás!** *Honisch* L. István cs. és kir. főher. udvari fényképész művészeti akadémiai tag műtermében Szabadságtér 16. (Dománypalota.) Telefon 358., minden vasár és ünnepnapon eszközölt felvételekről 6 drb. vizit fénykép 4 korona, 6 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, családi vagy bármilyen csoport felvételtől is. Művészies és pontos kivitel szigorúan be lesz tartva. A n. é. közönség szives figyelmét felhívjuk ezen ujtásra.

— **Bálandozóbizottságok figyelmébe.** A mulatságokat aszerint ítélik meg, hogy milyen az erre szóló „meghívó”. A mulatságoknak ez kö-

lönösen emeli a fényét, és feltétlenül hangulatot csinál. Fontos kellék ilyen alkalmakkor még a táncrend is, melyet, mint tudjuk, a hölgyek kedves emlékül szoktak eltenni, sőt szobadiszól használnak. Figyelmeztetjük tehát mindazokat, akik meghívókat, avagy táncrendeket óhajtának méltányos áron, és mégis igen csinosan készíttetni, forduljanak az *Aradi Nyomda Részvény-Társasághoz*.

— T. üzletfeleink szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőseggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Banket a rablás után.

(Álarcos betörők merénylete.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 6.

Vakmerő rablás történt — mint azt röviden már említettük — tegnap éjjel Főlegyházán. Ot álarcos rabló betört egy özvegy asszony lakásába s estétől hajnalig a legnagyobb nyugalommal fosztogatott ott. Sőt, miután a ház asszonyát és cselédjét megköztözték s a rablás mindenképpen jól ütött ki, még nagy lakomát is csaptak a helyszínén. A vakmerő rablásról a következő részleteket jelenti tudósítónk:

Özvegy *Herédi* Antalnéhoz, született Csitári Rózához, akit visszavonult életéről ismernek Főlegyházán, tegnap éjjel öt álarcos rabló tört be. A rablók a Herédiné lakásának udvarára nyíló ablakán akartak behatolni s meg is próbálták az ablak vasrácsának kifeszítését, de nem tudtak eredményre jutni. Ekkor észrevették, hogy a konyha falán egy nagy üreg van, mely a szobába nyúló kemencének a kürtő nyílása.

A rablók most már ezen az üregen, illetve a kemencén keresztül akartak az özvegy asszony szobájába jutni és egymásután bebujtak a kürtőnyílásba, melyen hason csuszáltak végig, egész a kemencenyílásig.

Ez a különös út zajjal járt és fölébresztette özvegy Herédinét, ki ijedten kiáltott az ajtó felé:

— Ki jár itt, feleljen!

Ebben a pillanatban az egyik rabló elérte a kemence ajtaját, mely nyitva volt, gyorsan kimászott onnan és talpra ugorva, odafutott Herédiné ágyához és fegyvert rántva elő, rákiáltott:

— Meg ne mukkanjon, mert felvőm.

Néhány pillanat múlva a másik négy rabló is, álarcosan előbujt a kemencéből és körülfogták az özvegy asszonyt és cselédjét.

A leomgasabb, tagbaszakadt, szakállas rabló valatta az asszonyt.

— Hol a pénze? Mindent adjon ide.

Herédiné kinyitotta szekrényét és összes készpénzét, ötezer koronát odaadta a rablóknak. Odaadta azonkívül a rablóknak óráját, fülbevalóját, csak hogy meg ne öljkék. Mikor a rablók ilyképen már minden ékszertárgyát és pénzt magukhoz vettek, elkérték a pincekulcsot is, majd rávetették magukat Herédinére és a cselédre, megköztözték őket, a szájukat rongyokkal betömtek és mindkettőt visszavitték ágyaikra.

A rablók most már a legnagyobb nyugalommal az asztal mellé telepedtek, míg a legkisebb termetű közülük kinyitotta a konyhaajtót és lement a pincébe, hogy bort hozzon a cimboráknak.

Az özvegy asszony és a cseléd látták, amint a rablók a pénzen és ékszeren osztozkodtak, majd rövid idő múlva megérkezett ötödik társuk is, aki bort hozott magával a pincéből.

Az álarcosok poharakat kerestek maguknak és a rablás fölött megitták az áldomást.

Kocintgattak, firtgették a poharakat, mikor az egyik megszólalt:

— Éhethném!

A cimboráknak is megtetszett a gondolat, és elindultak az enivaló keresésére. Rövidesen keritettek is maguknak füstölt húst és kenyert, aztán újra visszaültek az asztalhoz és falatoztak. Így borozgattak körülbelül úgy hajnalig, amikor mindent, ami a ház körül akadt, összeszedtek és eltávoztak.

A megköztözt asszonyra és cselédjére alélt állapotban akadtak rá az emberek.

TÖRVENYKEZÉS.

Bál a Turai-csárdában.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 6.

A kettős, ugynevezett Turai-csárdában évekkel ezelőtt bált rendezett a Markódüli ifjuság, melynek híret soká emlegették a résztvevők, sőt ma az aradi kir. törvényszék büntetőtanácsa is benáton érdeklődött az iránt és az abban lefolyt események iránt.

Az történet ugyanis ott, hogy a blazirtabb elemek kivonultak az ivóba és egy hosszú asztalnál helyet foglalva, eldiskuráltak bor, sör, tea mellett a világ folyásáról. A társaságban voltak *Mester János*, *Szeghő István*, *Csepella György* és *Polonyi Mihály* és még több tekintélyes gazdaember. A diskurzus közben *Mester János* valamiképp szóváltásba elegyedett *Polonyi Mihály*val, ebbe aztán beleavatkoztak a többiek és miután egyéb argumentum nem volt kéznél, hát sörös palackokkal, boros üvegekkel, szóda flakókkal és tea-csészékkel érveltek *Polonyi Mihály* fején, úgy, hogy az vértől elborítva, beszakadt fejjel, eszméletlenül rogyott a földre.

Az erős kapacitálást beállítani iparkodott *Dogyán Tódor* mezőőr, ki a hatóságot képviselte a mulatságon. Erre a törvényes beavatkozásra sehogy sem tartották *Szeghő* és *Mester* a mezőőrt illetékesnek és az illetékességi kifogást olyképen érvényesítették, hogy a hatósági személyt alapsan eldöngették, sőt még a hajából is jó csomót kirántottak.

Igy k rültek ma a báli vendégek a kir. törvényszék büntető tanácsa elé, még pedig *Mester János*, *Szeghő István* és *Csepella György* súlyos testisértés vétsége miatt, *Mester* és *Szeghő* ezenfelül még hatóság elleni erőszak büntette miatt.

A tanács tagjai voltak: *Fábián Lajos* dr. táblabíró tanácselnök, *Szöllősy Jenő* dr. és *Földes János* szavazóbírák. A vádat képviseli *Lehrmann Viktor* kir. alügyész. Védők: *Mester* részéről *Issekutz Marcel* dr., *Csepella György* részéről *Keresztes Gyula* dr. és *Szeghő* részéről *Radó Károly* dr. A sértett *Polonyi Mihályt* *Steinitzer Pál* dr. képviselte.

A tárgyalás a vádlottak kihallgatásával kezdődött, kik mindannyian tagadásban vannak. Megengedik ugyan, hogy *Polonyi Mihály* és a mezőrendőr alapsan megverődött, de hogy miképp és kik által, arról elfelejtettek tudomást szerezni.

Polonyi Mihály és a mezőőr rávallottak a vádlottakra.

Holnap reggel folytatják a báli tudósítást a törvényszék előtt és most már a tanukra kerül a sor. Holnap valószínűleg már ítélet fogja befejezni az emlékezetes bált.

§ A tőzsdettkár sajtópöre. Egy tőzsdettkár kifolyólag *Schäffer József* dr. fővárosi ügyvéd több rendbeli szabálytalansággal vádolta meg a tőzsdettkár választott bíróságát. Ennek a nagy feltűnést keltő ügynek során, amelyben különben megindított a a vizsgálat is, *Szörényi Lipót* dr. fővárosi ügyvéd is felszólalt egy a Magyar Szó napilapban közzétett cikkével, heves támadást intézve *Főlegyházi Agost* dr. tőzsdettkár ellen, ezt azzal gyanúsította meg, hogy a Fehér testvérek — *Tarnóczy-féle* pörben egy csomó mellékletet szándékosan fiókjában felejtett s az ügyiratokat ezek nélküli terjesztette fel a Kuriára. *Főlegyházi* drt. a lefolytatott fegyelmi vizsgálat rehabilitálta ezen gyanu ellenében. Ekkor ügyvédje *Vaisz Sándor* dr. utján sajtópört indított egy a Magyar Szó című lap ellen, mint *Szörényi Lipót* dr. ügyvéd ellen. A sajtóügyi vizsgálat be-

fejezte után a főmagánvádló ragalmazás miatt adott be vádiratot *Szörényi Lipót* dr. ügyvéd, és *Palotai Hugó* hírlapíró, a Magyar Szó munkatársa ellen, aki a nevezett lapban megjelent két támadó cikk egyikeért a sajtóügyi felelősséget elvállalta.

Ma tárgyalta a törvényszék vádpanácsa a két terheltnek a vádirat ellen beadott kifogásait. A tárgyaláson — a melyen *Czárán* táblabíró elnökölt, az ügy előadója dr. *Makucz* bíró volt. A főmagánvádló jogi képviselőjének dr. *Vaisz Sándor* ügyvédnek és *Palotai* védőjének, dr. *Révész* Tivadarnak felzáró-lásai után a vádpanács pólvizsgálatot rendelt el a panaszos segédtitkár ellen lefolytatott s felmentő ítélettel befejezett fegyelmi ügy iratainak beszerzése céljából. Ennek megtörténte után fog csak a vádpanács a vád alá helyezés kérdésében érdemlegesen határozni.

SZERKESZTOI ÜZENETEK.

Makói kath kör. Az aradi templom-bizottság van is, nincs is. Az 1895. április 15 én tartott városi törvényhatósági közgyűlés küldött ki egy rom. *kath. templom-bizottságot*, ennek tagjai közül azonban egy eltávozott Aradról. öt meghalt, a bizottság maga pedig egyáltalában nem működik. A törvényhatóság előtt most fekszik egy indítvány, mely a bizottságnak újból való szervezésére vonatkozik. Az indítványozó *Urbán Iván* főispánt ajánlja elnöknek. A bizottságnak alapszabályai nincsenek, saját iniciatívájára jár el meghívatasóan.

A KIADÓHIVATAL ÜZENETEI.

W. I. Lipa, H. M. Trójas. Eljegyzési hírtűket csakis 3 korona díj ellenében közöljük lapunkban. Tessék ezen összeget kiadóhivatalunk címére — legcélszerűbben postautalványon — beküldeni.

KOZGAZDASÁG ES KOZLEKEDÉS.

S z e s z ű z l e t.

— Február 6. —

Mal jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter 2/0, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott mosók: 12-20—13— korona mmásánként

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Február 6. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli súlyban 90 — 92 fillérig. Öreg közep páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig. *Platal* nehéz páronként 320 kilogramm felüli súlyban 95 — 96 fillérig. *Platal* közep páronként 251—320 kilogramm súlyban 90 — 92 fillérig. *Platal* könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 89 — 90 fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felüli súlyban 88 — 90 fillérig. Közep páronként 240—260 kilogramm súlyban 86 — 88 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 84 — 85 fillérig.

Sértéselészám. Február 3. napján volt készlet 23,733 darab, február 4. napján felhajtott 619 darab, február 4. napján elszállított 851 darab, február 5. napján maradt készletben 23,501 darab. Üzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, február 6.

Magyar aranyáradék 40/0	119.60
Magyar koronáradék 40/0	97.80
Magyar arany 41/10/0	120.—
Magyar ezüst 41/10/0	100.50
Magyar keleti vasut	119.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	96.20
Magyar italmegváltási kötvény	101.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	96.—
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	195.—
Ízszaszabályozási és szegedi kölcsön	158.—
Deztrak papírjáradék	101.—
Deztrak járadék ezüst	100.80
Deztrak járadék arany	120.75
Koronáradék	98.25
1860-iki Államsorsjegyek	148.—
Deztrak-magyar bankrészevény	1648.—
Magyar hitelbank részevény	709.—
Deztrak hitelbank részevény	692.50
Deztrak-magyar Államvasut	682.—
10 frankos arany (Napoleonador)	19.08
Német birodalmi márka	117.15
London	239.45
Paris	95.32

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása —

Budapest, február 6

Délitőzsde. A búzakínalat mérsekelt, vételkedv tartózkodó. Kedvező irányzat mellett néhány ezer méter-mázsza került forgalomba, néhány fillérrel drágább áron. Egyéb gabonafélékben kevés forgalom. Időjárás fagyos.

Zárul 12 órákor:

Buza 1902. áprilisa	9.62 — 9.63
Buza októberre	8.45 — 8.49
Rozs 1902. áprilisa	8. — 8.01
Rozs októberre	7.08 — 7.09
Zab 1902. áprilisa	7.52 — 7.53
Zab októberre	6.31 — 6.33
Tengeri 1902. májusra	5.46 — 5.47
Tengeri júliusra	5.60 — 5.61
Repce 1902. augusztusra	12.25 — 12.35

Zárul 5 órákor:

Buza 1902. áprilisa	9.53 — 9.55
Buza októberre	8.43 — 8.44
Rozs 1902. áprilisa	7.95 — 7.96
Rozs októberre	—
Zab 1902. áprilisa	7.48 — 7.49
Zab októberre	—
Tengeri 1902. májusra	5.40 — 5.41
Tengeri júliusra	—
Repce 1902. augusztusra	12.2 — 12.30

Zárul 5 órákor:

korona

Osztrák hitelrészvény	695. —
Magyar hitelrészvény	711. —
Leszámitolóbank részvény	456. —
Rima-Muranyi vasúti részvény	496.50
Osztrák-magyar államvasúti részvény	655.75
Közuti vasút	665. —
Városi villamos vasút részvény	330. —

NAPIREND.

Február 7. Péntek. Róm. kath. naptár: Romuáld. — Protestáns naptár: Rikárd. — Izraelita naptár: Ros. Chodes. — Görög-keleti naptár (január 25.): Naz. Gergely. — A nap két 7 óra 3 perckor, nyugszik 4 óra 53 perckor. — A hold két 5 óra 58 perckor, nyugszik 4 óra 4 perckor. **Időjárás.** Légnymás reggel 7 órákor 768.2 milliméter, délután 2 órákor 768.5 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órákor 0° — 4.0° , délután 2 órákor 0° + 0.5° . Észirányú és éreje reggel 7 órákor EK. 2, délután 2 órákor K. 4. — Felhőzet reggel 7 órákor borult, ködös, délután 2 órákor borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött távirati szerinti 3 napra a következő időjárás várható: Enyhébb, éjjeli fagy, elvéve csapadék. **Szabadságszolgálatok országos muzeuma** (színházépület I-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belepti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsöny-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig, vasár- és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Kereki múzeum helyisége melletti ülésterem.

Február 7. A Kölcsény egyesület fölolvadó-estéje délután 5 órákor (Felső kereskedelmi iskola.)
Február 9. A soborsini takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délután 3 órákor.
Február 13. A Meteor kerékpárklub közgyűlése
Február 16. Az aradi ipar- és népbank közgyűlése délelőtt 10 $\frac{1}{2}$ órákor. — Az aradmegyei takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órákor. — Rosenthal Mór hangversenye délután 5 órákor (Fehér Kereszt.)
Február 20. Az almás-kamarási takarékpénztár és öngyező-egylet mint szövetség közgyűlése délelőtt 9 órákor.
Február 22. Jegyzőválasztás Borosjenőn.
Február 26. Aradváros tisztújító közgyűlése délelőtt 10 órákor.

REGENY-CSARNOK.**A gyanafalvai tiszteletes.**

— Regény. —

Az Aradi Közlönynek írta:

Hévesi Jenő.

(13)

(Folytatás.)

HETEDIK FEJEZET.

Baranyai mód felett csodálkozott, mikor megtudta, hogy Erzsébet elutazott.

— Hova ment a kisasszony? — kérdezte Annától.

A felelet nem volt valami kielégítő.

— Lajos bátyjával látogatába ment, — felelt a vénleány anélkül, hogy föltekintett volna a butordarabról, a melyet épen letörülgetett.

— Sokáig fog ott maradni?

— Előre nem lehet tudni. Lehet, hogy néhány hétig.

Baranyai nem kérdezett többet.

A rövid, kimért válaszokból s a leány eltűnéséből következtette, hogy ez mind a pap műve volt.

— Ma az ő napja volt, de nemsokára elérkezik az enyém is! — mormogta.

Egy hét mulva eltávozott a szomorúvá lett házból, amely addig csakugy visszhangzott a vidor leány énekétől, míg most majd felvetette az unalom.

— Éljen boldogul, Annus néni, — szolt Baranyai, mikor elbucszott a vendégszerető családtól. Tudom, sohasem hálálhatom meg elég jószágukat. Adja át Erzsikének szives üdvözlőtemet s mondja meg, nagyon fáj, hogy bucsú nélkül kellett elválnunk.

— Hála Istennek, csakhogy eltávozott! — szoltak boldogan Bódiék, mikor a főhadnagy elutazott a fővárosba. — Most már visszahozhatjuk azt a csitri leányt!

Bódi Lajos három nappal a karácsony szent ünnepe előtt hozta vissza a leányt!

Erzsébet halványan, kimerülve esett egy székbe, mia'att nénye a ruháit rako gatta.

— Remélem, jól tanáltad magadat rokonaidnál.

— Nem, néni, nagyon unatkoztam. És maguk? ... Mit mondott Baranyai, mikor megtudta hogy elutaztam?

— Semmit. Csak azt kérdezte, meddig maradsz oda.

— Ennyi volt az egész?

— Ennyi.

— Nem kérdezte, hová mentem?

— Nem, édes lányom.

Erzsébet elhallgatott.

Némán, szótlanul ült székében.

Mikor egyedül maradt a szobában, busan felsóhajtott:

— És én azt hittem szeret! Elment s nem is érdeklődött utánam.

Tenyérébe hajította fejét s halkán zokogott, míg az élmom lassan-lassan erőt vett kimerült testén, beteg lelkén és elaludt, égő fájdalommal könnyen hevülő szívében.

Sok ig, nagyon sokáig volt Erzsébet szóltan rosszkedvű. Végre a természet ébredése neki is meghozta az enyhülést adó feledést.

Eljött a március hónap s az elmúlt idő, mely mindennek elveszi élet, meggyógyítja a fájó sebeket, felszáritotta a leány könyeit is. Ujra élni kezdett.

Nevetéstől csengett, visszhangzott a ház s dalai ismét csaknem oly vigak voltak, mint azelőtt.

Virágvölgyi nem irt többé s Baranyai képe is lassan-lassan elhalványult emlékében.

Erzsébet elfelejtett mindent. ... mindent. Zord, csunya márciusi idő volt.

A házban siri csend uralkodott s künn egy élő lény sem vot látható.

A leány apró kezimunkát himzett s közbe-közbe dalolt a régi jó időkre emlékeztető édesbus nótákat.

E percben kinyitott az ajtó s Erzsébet örömkriáttással vetette el magától a munkát, fölugrott s a vendég elé futott.

Arca kellemes érzéstől ragyogott, mikor megismerte.

— Tiszteletes uram! Oh, mint örülök, hogy végre láthatom. Oly szomorú volt itt minden s azt hittem, már elfelejtett bennünket!

A pap a történetek után szorongó szívvel közeledett a házhoz. Ridög fogadtatást, idegenkedést várt s erre már jó előre elkészült. E helyett lelkes fogadtatásra talált. Arca a boldogságtól ragyogott. Egy pillanatra elakadt a lélekzete. Ugy érezte, fejére szakadt a menny minden boldogságával.

— Erzsike! Hát mégis gondolt reám? — rebegte boldogan.

— Oh, igen gyakran. És érkezését oly várvá vártam. De ön se nem jött, se nem irt. Azt hittem, már elfelejtett!

A tiszteletes mélyen elpirult. Erzsébet ragyogó arca, tűzes szemei reá irányultak.

— Hogy van nagybátyja és nénye? — kérdezte kitérőleg.

— Köszönöm, jól érzik magukat. De vesse le kabátját, foglaljon helyet. Hiszen itt marad théára. Oh, mennyire örülök, hogy ön ismét nálunk van!

De örült ott mindenki, akik felette tisztelték s szerették Virágvölgyit, akinek sejtették boldog titkát, talán éppen tudták is mostani idejövételének célját.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi október hó 1-től.)

ARADROL

Budapest felé indul:	
Nagyváradra reggel	5.10
Gyorsvonat reggel	8.18
Személyvonat d. e.	11.20
Személysz. tv. d. u.	3.56
Gyorsvonat délután	4.21
Személyvonat este	9.35

Erdély felé:

Személyvonat reggel	6.35
Gyorsvonat délután	12.11
Soborsinik délután	2.04
Személyvonat d. u.	4.30
Gyorsvonat este	7.23

Temesvár felé:

Személyvonat reggel	6.20
Személyvonat d. e.	11.56
Vegyesvonat délután	5. —

Szeged felé:

Vegyesvonat reggel	7.12
Személyvonat d. u.	4.09

Brád felé:

Személyvonat reggel	6.25
Vegyesvonat d. u.	12.06
Borossebesig szv. du.	5.20

ARADRA**Budapest felől érkezik:**

Személyvonat reggel	6.05
Személysz. tv. reggel	9.10
Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat este	7.11
Szv. Szolnokról este	8.50

Erdély felől:

Soborsinikról reggel	6.59
Személyvonat d. e.	10.50
Radnáról délután	2.36
Gyorsvonat délután	4.06
Személyvonat este	8.57

Temesvár felől:

Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. u.	3.44
Személyvonat éjjel	10.55

Szeged felől:

Személyvonat reggel	8.38
Vegyesvonat este	7.06

Brád felől:

Borossebesről szv. r.	8.08
Vegyesvonat d. e.	11. —
Személyvonat este	6.56

Selyem-blousok frt 2.35 és magasabb — 4 méter — valamint „Henneberg-selyem” fehér, fekete és színes 60 krtól frt 14.65 méterenként. Mindenkinek várm- és postamentesen a házhoz küldeték. Schweicha dupla a postabér.

HENNEBERG G. selyemgyáros
(cs. és kir. udvari szállító) **Zürich.**

Városi színház.

Bérlet 120. sz.

Páros.

Pénteken, 1902. évi február hó 7 én:

A képviselő ur.

Eredeti bohózat 3 felvonásban. Irták: Guthi Soma és Rákosy Viktor.

SZEMÉLYEK:

Bodollay ... László Gy.	Karcsi ... Mezei Péter.
Lill. neje ... Menszáros M.	Melinda ... Garai Ilona.
Eszter ... Tolnaina.	Beke Antal ... Giréth K.
Péntek Tibiás Palágyi L.	Csopoki ... Ráti István.
Püszegy Zoltán Nemes S.	Puppenheim ... Váradi M.

Kezdete 7 órákor.

BORHOZ LEGJOBB!!

KITÜNŐ ASZTALIVIZ

1695

NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL.**NYILTÉR.***

Tamás János okleveles csizmadia, jelenleg foglalkozás nélküli táncmester urnak, azon boszszuból eredő rágal azását, melyet oly ocsmány módon terjesztett, közönséges rágalalmazásnak minősítjük.

Senkibe nem volt és nem is lesz szándékunk betörni, de legkevésbé egy oly emberhez, kinek összes vagyona életével együtt nem ér fel egy jó pipa dohánynyal.

Küiönben felmehet az égbe s a fiastyuk alól lehozhatja a kotlós tojásokat s dobálódzhat azokkal — akkor sem fog bennünket megsérthetni.

T. G. és Cz. B.

* Az ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Hirdetmény.

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete”
 ez évi
rendes közgyűlését

f. évi márczius hó 9-ik napján d. e. 10 órakor
 tartja meg **Budapest**en, az intézet saját helyiségében
 (V., Bálvány-uteza 19. sz.)

N A P I R E N D:

1. Az évi üzleteredményről való igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés tárgyalása.
2. Zárszámadások felülvizsgálása és az évi mérleg megállapítása.
3. A tiszta jövedelemlről való rendelkezés.
4. A kilépés folytán megüresedett három igazgatósági tag helyének betöltése.
5. A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása s díjazásának megállapítása.

Az alapszabályok 27. §-a szerint az intézeti adósok is tagjai lévén az intézetnek magukat a közgyűlésen az alapszabályok 28. §-a értelmében törvényhatóságoként tartott gyűlésükön választott meghatalmazottjaik által képviseltethetik s záloglevélkölcsöneik együttes összegének minden 500.000 koronája után egy-egy képviselőt választhatnak, azonban kizárólag csak az intézeti alapító tagok köréből.

Felhivatnak ennél fogva az Aradmegye területén lakó intézeti adósok, hogy amennyiben magukat a fentjelzett napon tartandó rendes közgyűlésen képviseltetni óhajtják, az általuk összesen felvett 4.366,100 koronányi záloglevélkölcsön után 8, azaz: Nyolcz képviselő megválasztása céljából 1902. évi február 16-án d. e. 11 órakor Aradon, a megyei székház kis üléstermében tartandó választó gyűlésen megjelenni s részvételi jogosultságuk igazolására fizetési könyvüket magukkal hozni sziveskedjenek.

**Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetének
 igazgatósága.**

(Utánnyomás nem díjazatik.)

Felülmul minden eddig létezőt

Sultán Rum,

(alcoch. sacch. t. hg.)

mely a theának rendkívül kellemes és zamatos izt kölcsönöz.

Ara 1/2 literes üveg 80 kr., 1 liter 1 frt 50 kr.

Kitünő ízével páratlanul áll a

Sultán thea.

Ara: 1 deka 10 kr., 1/8 kilo 1 frt, 1/4 kilo 2 frt.

Gyermekek és felnőtteknél egyaránt kipróbált kitünő hatásu szer tüdőbaj, köhögés, nehéz lélegzés, angolkór, csuszos bajok ellen a

Kellemes izü, friss

Csukamájolaj.

Ara egy üvegnek 1 forint.

Délmagyarország részére kizárólagos raktár:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriuma

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

**Üzlet felosztás
 és végeladás!**

Rövidáru-, férfi-divat-, női pipere-, diszműáru-, kalap-,
 czipő-üzlet felosztása miatt

hatóságilag engedélyezett
végeladást

rendezek s a raktáron lévő áruk
 minden elfogadható árban
 eladatok.

Tisztelettel

Ruzsonyi Endre

Arad, Andrassy-tér 24., Hungaria kávéház mellett.

Üzlethelyiségem berendezéssel április 1-től kiadó,
 esetleg az üzlet bármikor átadandó.

A nméltóságú belügyminiszterium 81945/1901. sz. rendeletével
 engedélyezett

Sanatórium és Hidegvizgyógyintézet

egész Délmagyarországon az egyedüli jogositott gyógyintézet,
 mely télen-nyáron nyitva van, állandó orvosi felügyelet alatt
 áll, bejáró s benlakó betegek gyógyítását elfogadja. A betegek
 bármely orvos tanácsát vehetik igénybe.

Gyógyeszközök:

Villamfényfürdők: rheuma, köszvény, elhízottság, ideg-
 zsábák (neuralgia), vesébajok, vérbe-
 tegségek, fémmérgezések gyógyítására. E fürdők szív-
 baj mellett is használhatók. 15 fürdő 15 frt.

Hidegvizgyógyfürdők: egészségesek edzésére, felüdi-
 tésére, idegbetegek, vérszegé-
 nyek, tüdőbetegek, ideges gyomor s bélbántalmak, álmatlan-
 lanság, fejfájások gyógyítására. 15 fürdő 6 frt. Havibérlet 10 frt.

Szénsavas fürdők: Szivbillentyű bajok, nőbajok, ideg-
 gyengeség gyógyítására. 15 fürdő 18 frt.

Moór fürdők: nőbajok, rheuma, idegzsábák, izület merev-
 ségek gyógyítására. 15 fürdő 16 frt.

Villany viz-fürdők: idegesség, idegfájdalmak, ideggyen-
 geség gyógyítására. 15 fürdő 15 frt.

Inhalatiók (Belégzések) soole vagy fenyőkivonattal.
 Reichenhall, Gleichenberg
 mintára; tüdő s gégehurutok ellen. 15 jegy 9 frt.

Svédgyógytorna: Hátgörbülések, izületmerevségek gyó-
 gyítására; sápadt gyöngö gyermekek
 edzésére. Havonta 15 frittól feljebb az eset súlyossága szerint.

Massage: izületbajok, vérszegénység, elhízottság, általános
 gyöngeség gyógyítására. 15 massage 6 frt.

Villanyos massage: idegesség, idegfájdalmak, gyenge
 emésztőképesség gyógyítására. 15
 jegy 12 frt.

Villanyozás galvan és faradicus árammal. — Benn-
 lakó betegek bár-
 melyik orvos tanácsát vehetik igénybe. — Szoba (világítás,
 fűtés, kiszolgálás) s ellátás 85 frt havonta.

Vezető orvos:

Dr. HECHT, ARAD, Zrinyi-uteza 3. sz.

Telefon 270.

Apró hirdetések**VAJDA BENŐ**

fogorvos

Aradon.

Készít rágásra teljesen használható

MŰFOGAKAT,

foganként 2 frtot.

Fogak piombirozása feltűnően olcsón, jótállás mellett. 183

Fájdalom nélküli foghúzás 1 forint.

Egy nagy boros pincze

nagy hordókkal ellátva, bérbe vehető Perényi utca 2. számú, Káoszonyi-féle házban. 294

6 tizedesmérleg

1000, 750, 500, 250, 200, 150 és 100 kg. 2 marhamérleg a 1100 kg. 2 járomű-hidmérleg a 4100 kg., egészen újak, kettős haláleset miatt és az üzlet felhagyása folytán jelentékeny engedménnyel azonnal eladó, Sofie Hemmer, magánzó I. Schönlaterngasse, No. 4., im Hofe, Thür 1. Wien. 2023

Új hal-áruda!

Van szerencsém a n. é. vevőimre úgy a n. b. közönséget értesíteni, hogy Aradon, a halteren az „Arany potyka” helyiségében

élő és nyers halak

barmely nagyságban és fajban a napi árfolyam szerint mindenkor nálam kaphatók. Póztai megrendelések a legpontosabban utánvét mellett eszközöltetnek. Beccses pártfogásúért esd

tisztelettel

Widulovits Mária,

haláruda tulajdonos.

302

Csak 5 korona

4 és 1/2 kiló finom illatos toilette szappan, ameddig a készlet tart, a melyek a préselésnél kissé megsérültek. Az elküldés naponként utánvéttel, vagy a pénz előleges beküldése ellenében történik.

1337

A. Feith,

Wien, V/2. Matzleindorferstrasse 76.

Borszivattyúk

3 évi jótállással.

Bortömlők

gyári áron

Hönig Frigyes

Arad,

Rákóczi-utca 28. sz.

Ugyanott

1445

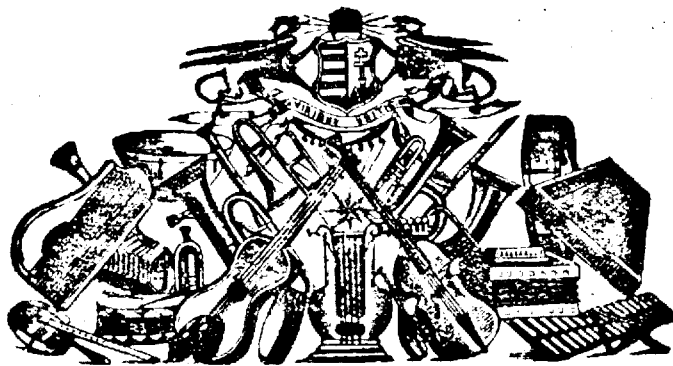
tüzi fecskendők

és kutak.

STÖHR MATYÁS

hangszerüzlete

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Hangszerek, hegedűk, bögők, harmonikák, cziterák, gitárok, flóták, dobok, klarinétok, szóval mindennemű hangszerek és az ahhoz szükséges kellékek nagy választékban vannak készletben.

Tört és régi hegedűket és bögőket veszek vagy ujakra becserélek. 1479

TELEFON 438.

Zálogcédulákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban vesz vagy átcsereél:

DEUTSCH IZIDOR

éras és ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCZA,
Minorita-palota.

Legelősebb bevásárlási forrás!

Magyar kir. államvasutak igazgatósága

20909—1902. F IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha- és fehérneműek, botok, napernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adni:

állomáson	1. évi február hó
Fiume	21-én d. e. 9 óra
Kis-Czell	24-én d. e. 9 óra
Bpest k. p. u.	28-án d. e. 9 óra

Budapest, 1902. február hóban.

Az igazgatóság

Megyeri és városi telefon szám 10.

Legizléseesebb

báli czikkek

óriási választékban.

Gázlegyezők meglepő választékban.**Báli belépők**

már 3 frt 95 krért kaphatók.

HOFFMANN SÁNDOR

A „fecskéhez”

ARADON, Színház-épület.**Legujabb áttört kelmék**

már 27 krajczártól.

Gyönyörű pompadur batistok

igen nagy választékban.

Legszebb színházi kendők és blouzok vannak.

Szolid és pontos kiszolgálás.

Elvsem olcsó árak mellett nagy forgalmat elérni.

Vidékre mintákat és árjegyzéket készséggel és bérmentve küldök.